

DIRVA

THE FIELD
Nr. 10
Kovo-March 7, 1957
Cleveland, Ohio

Lietuvos konsulai mums sako

Lietuvos konsulai — Generalinis konsulas J. Budrys, Lietuvos konsulas Chicagoje P. Daužvardis ir Lietuvos garbės konsulas Los Angeles J. J. Bielskis, Vasario 16 minint, pasakė kalbas, kuriose priminė Lietuviams jų švenčiausias pareigas. Jas, praleidę neesminius mandagumo įžangos žodžius, čia ir skelbiame. Red.

Generalinis Konsulas J. Budrys

Vasario 16 dienos minėjimai Nepriklausomybės metais buvo džiaugsmingi ir gražūs, bet jie neturėjo tos politinės svarbos ir reikšmės, kokią jie turi dabar. Dabar skaitlingi minėjimai visur, kur tik yra lietuvių, paremti rimtomis rezoliucijomis, įrodo laisvajam pasauliui, kad niekas nepasikeitė lietuvių nusistatyme, kad mes esame ištikimi Vasario 16 idealams, juos išpažįstame ir kalbame už save ir už tuos, nutildytus ir kenčiančius, bet nepalaužtus dvasioje, Lietuvoje ir Sibire.

Štai kodėl tik labai rimtos priežastys gali būti pateisinimu tiems, kurie vieną kartą į metus neranda reikalo ateiti į tokį minėjimą šiuo laiku, kai mūsų bendra, ir mes žodžiais sakoma, mylima Motina yra Maskvos imperialistų mirtinai sužeista. Ką reiškia tie žodžiai apie meilę, jei mūsų veiksmai to neparodo, jei mes užkūšame ausis, uždaramė akis, užrišame savo kišenes, kad neduotų gydymui, šiuo atveju, darbus Lietuvos išlaisvinimui.

Prašu nesuprasti, kad aš tuos skaudžius žodžius taikau atėjusiems į minėjimą, bet tie žodžiai yra skaudūs pirmon eilės mums patiems. Skačiuojame lietuvius, kad ir New Yorke, dešimtimis tūkstančių, o kiek lietuvių ateina į minėjimus, aukoja ir aktyviai dirba Lietuvos naudai? Kuo mes galime įrodyti ir užimponuoti Amerikos politikams, spaudai, jei ne skaitlingais apsilankymais į Nepriklausomybės minėjimus ir, pirmiausia, savo aktyvumu vadovimo darbe. Tik savo pareigas atlikę ir darbais įrodę, galime priekaištauti kitiems, kad jie iki šiol nesupranta Maskvos ir nepadaeda pavergtiesiems išlaisvinti.

Sios dienos proga pravartu pagnagrinėti, kaip yra realybėje su Lietuvos išlaisvinimu ir ką mums žada ateitis.

Kai Lietuva ir dvi kaimyninės valstybės buvo Sovietų okupuotos, niekas iš svetimųjų valstybių rimtai ir tą mūsų tragediją neregavo. Tik Jungtinės Ameri-

kos Valstybės aiškiai ir nedviprasmiškai pasmerkė tą Maskvos alciją ir tvirtai laikosi tos pažiūros iki šios dienos. Esame tikri, kad toks griežtas Amerikos pareiškimas turėjo įtakos, jei ne visoms, tai daugeliui kitų valstybių: daugelis iš jų susilaukė nuo okupacijos pripažinimo.

Laikui bėgant Maskva, kiek kitokioje formoje, paglemžė visą eilę kitų valstybių. Mes nesidžiaugėme jų nelaime, bet nuo to momento nėra atskiros Lietuvos bylos — yra bendra visų pavergtųjų valstybių byla, bendras kovos kelias ir bendras likimas. Ir tai kovai ne kas kitas, o Amerika, ištisė savo pagalbos ranką. Pavergtųjų Tautų organizacija, Laisvos Europos radijo ir daug kitų institucijų, lyg generalinis štabas, veda tą bendrą visiemis kovą. Bet ir tose sąlygose kiekviena atskira tauta negali apsnūsti, likti pasyvi, bet privalo parodyti didžiausią sąjūgdumą, aktyvumą ir duoti savo įnašą bendram tikslui ir darbui.

Kai nėra įvykių — tas duoda progos Maskvai tvirtinti, kad ten visi patenkinti. Paskutiniai metai davė apskiai įrodymų, kad taip nėra. Štai paskutiniai įvykiai Lenkijoje ir Vengrijoje geriausiai parodė pasauliui, kad pavergtieji buvo nutildyti tankais, brutalia jėga, o iš tikrųjų visos tautos galvoja vienodai ir visos trokšta laisvės.

Herojiški vengrai paaukojo tūkstančius gyvybių, prie jų būtų prisidėję visi pavergtieji ir ta revoliucija turėjo visas galimybes persimesti ir į pačią Rusiją, deja, Sueso įvykiai atkreipė visą dėmesį į save ir davė progos Maskvai pasinaudoti momentu ir įvesti dar didesnę armiją, kad žiauriausiu būdu numalšintų sukilimą.

Sukilimas buvo numalšintas, bet tik laikinai, nes laisvei nėra pakaitalo, o teroristinė jėga, laisvė bėgant, turės sugniužti.

Prieš kelis metus jau atrodė, kad nėra jėgos, kuri rimtai pasipriešintų Maskvai — jos žygiavimui pirmyn. Nesu šalininkas nepagrįsto optimizmo, bet yra visai realių duomenų ir faktų, kad Sovietų Sąjungos blefavimui ateina galas.

Laisvasis pasaulis pažino Maskvos taktiką: pažinus tobulina ir didina savo jėgas. O nuo pereinamųjų metų į tolimesnius planavimus įjungta ir Vokietija. Niekas taip nepažįsta Sov. S-gos, kaip Vokietija. Jos Maskva prisibijo. Todėl Maskva dėjo visas pastangas sutrukdyti Vokietijos apsiginklavimą. Vokietija jau turi aviaciją, porą tūkstančių tankų. Oficialiai ji duos Nato dispozi-

cijas. Tai pusė milijono kariuomenės, bet tik oficialiai. Faktiniai Vokietijoje ruošiamasi prie visuotinio apsiginklavimo. Vokietijos dalis yra pavergta ir tokia valstybė darys viską, kad tą dalį savo žemių ir tautos išlaisvintų.

Kai bus apjungta Vokietija, gaus laisvę ir visos pavergtos tautos — valstybės, tarpe jų ir mūsų Lietuva.

Visi lietuviai laisvėje privalo įsijungti aktyviu darbu ir lėšomis ir būti pasiruošę tam lemiamam momentui.

To iš mūsų laukia mūsų broliai Lietuvoje, to iš mūsų tikisi ir Amerika, kuri padrasina mus ir švenčiant šias, trisdešimt devintąsias, Nepriklausomybės paskelbimo metines.

Dirbkime kaip vienas, nesigailėdami ir lėšų, tada užtarnauti sulauksime ir Laisvos Lietuvos!

Lietuvos Konsulas Chicagoje P. Daužvardis

Šia proga naudodamasis, laisvės oficialia pareiga ir asmeniui malonumui pareikšti padėką ir pagarbią visiems tiems lietuviams, kurie rėmė Lietuvos reikalus praeity ir remia dabar.

Lygiai greičiau ir tuo pačiu metu laikau garbę kviešti visus lietuvius remti Lietuvos reikalus, ypatingai Lietuvos laisvinimo reikalą, ir toliau — iki laimėjimo.

Lietuvos reikalus paremti ir tautinę širdį parodyti tinkamiausiais laikais — Lietuvos Nepriklausomybės šventė — Lietuvos Respublikos gimtadienis.

Švenčių ir gimtadienių progomis, artimieji prisimena vieni kitus, pasikeičia sveikinimais ir dovanomis. Ypatingai jautriai tą atlieka laimingieji nelaimingiesiems.

Mes esame laimingi, gyveną laisvoje šalyje ir gerbūvio laike — mūsų broliai ir seserys, gyveną sovietų pavergtoje Lietuvoje bei Sibire ir kitur tremtyje yra nelaimingi, nuskurdę bei suvargę — be laisvės ir be turto, dažnai be duonos ir be drabužių. Jiems uždrausta net ir tautinės — religinės šventės švęsti. Už jų šventimą jie yra baudžiami. Tačiau, neatsižvelgdami į bausmes ir persekiojimus, jie švenčia savo šventes, ypatingai Lietuvos Nepriklausomybės šventę. Jie tą daro slapta ir privačiai — savo šeimose ir širdyse.

Jų šventimai yra nepaprastai gilūs ir prasmingi. Su ašara, skausmu ir pilniausiu susikauptumu jie įvertina Lietuvos nepriklausomybę ir pasižada dėl jos kentėti ir kovoti — okupantui nepasiduoti. Tą daro ne tik lietuviai Lietuvoje, bet ir Sibire ir kitur rusų nelaisvėje. Jie laisvę ir nelaisvę tikrai supranta. Jie laisvės ir laisvo savo krašto visa širdžia trokšta.

Lietuvos atstovai ir visi lietuvių tautos veiksniai jų troškimus pilnai atjaucia ir deda visas pastangas Lietuvos skaudžią padėtį ir lietuvių kančias kelti pasaulio centruose ir net Jungtinėse Tautose. Visur jie aiškina, kad Lietuva yra sovietų jėga okupuota ir neteisėtai valdoma bei naikinama. Visur ir visada jie reikalauja, kad Lietuvos grobikai iš Lietuvos išsitrauktų ir Lietuvos nepriklausomybę at-

statytų. Tam jų reikalavimui pritaria įvairūs valstybininkai. Jų tarpe, ir pirmoje vietoje, ir Amerikos Prezidentas Eisenhoweris. Jis, tik prieš kelias savaites, kalbėdamas apie sovietų imperializmą, viešai ir visam pasauliui, pareiškė: "Atsiminkite Lietuvą, Latviją ir Estiją... Sovietų valdžia... palaikoma tik jėga."

Tad, atsiminkime ir visuomet galvoje ir širdyje turėkime Lietuvą ir mes. Atsiminkime, kad Lietuva kentėjo ir laimėjo praeityje. Ji laimės ir dabar. Kovokime ir vilties nenustokime — Lietuva bus laisva ir nepriklausoma!

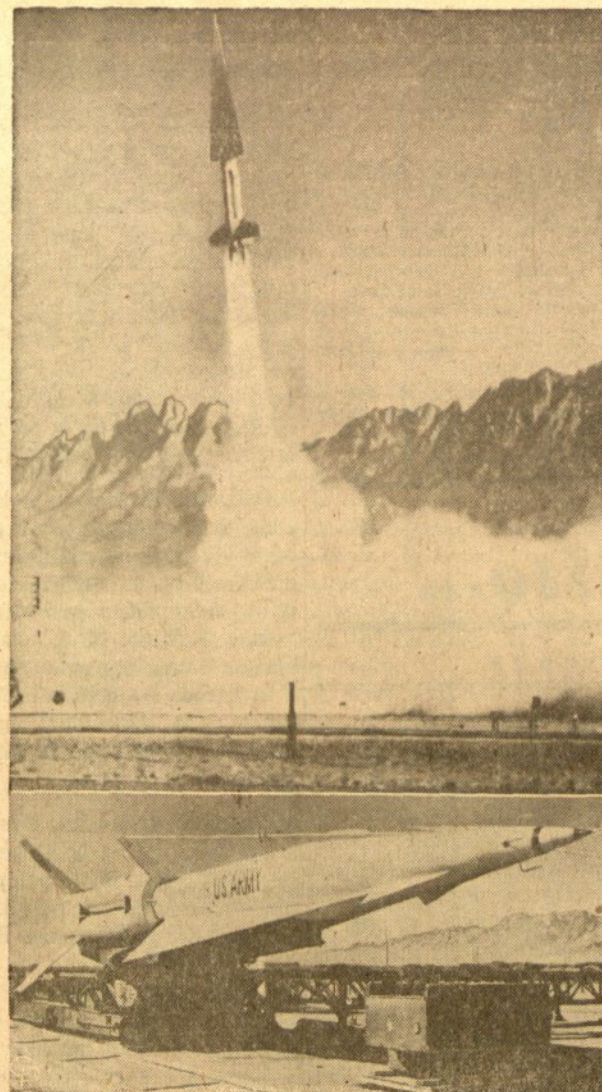
Garbės Konsulas J. J. Bielskis

Lietuvos Valstybės atkurimo sukakties minėjimas jungia visus geros valios lietuvius. Tai yra svarbiausioji tautinė šventė, kurią minime vieningoje dvasinėje nuotaikoje. Metų bėgyje mus dalinantieji sroviniai, partijiniai ir asmeniniai pažiūrų skirtumai, toje šventėje užleidžia vietą tautinės dvasios vieningumui.

Tą tautinę šventę minėdami mes prisimenam tautos garbingą praeitį, valstybę sukurusius ir vėliau atkurusius didžiuosius lietuvius. Su pagarba prisimenam žuvusius už tautos laisvę ir savos valstybės nepriklausomybę. Iš tos garbingos praeities ir artų didžiųjų lietuvių pasiaukojimo mes ir semiamės dvasinės stiprybės besirengdami kovon su tautai grėsčiančiais pavojais.

Prieš keletą dienų mudu su žmona lankėm senąjį ir garbingą Lietuvos bičiulį Doktorą Melbone Graham, kuris yra politinių mokslų profesorius Kalifornijos Universitete ir daugelio knygų autorius. Jisai yra buvęs Lietuvoje, yra gerai susipažinęs su Lietuvos istorija ir jos valstybės atkurimo laikotarpiu. Jisai seka Lietuvos bylą ir yra daug kuo pagelbėjęs. Lietuvos vyriausybė už jo nuopelnus apdovanojo jį D.L.K. Gedimino ordenu. Pasiakalbėjime su juo apie dabartinę Lietuvos padėtį, jisai padarė įsidėmimą pastabą, būtent: "siekdami Lietuvai laisvę grąžinti, saugokite ją, ką turite."

Iš tolimesnių pasikalbėjimų

Priešo lėktuvams naikinti raketos, dabar vadinamos Nike, kurių stotys statomos visų svarbesnių miestų apsaugai, kasmet tobulinamos. Čia jau matomos Nike-Hercules. Naujosios raketos dvigubai didesnės ir daug tiksliau pasiekia taikinį.

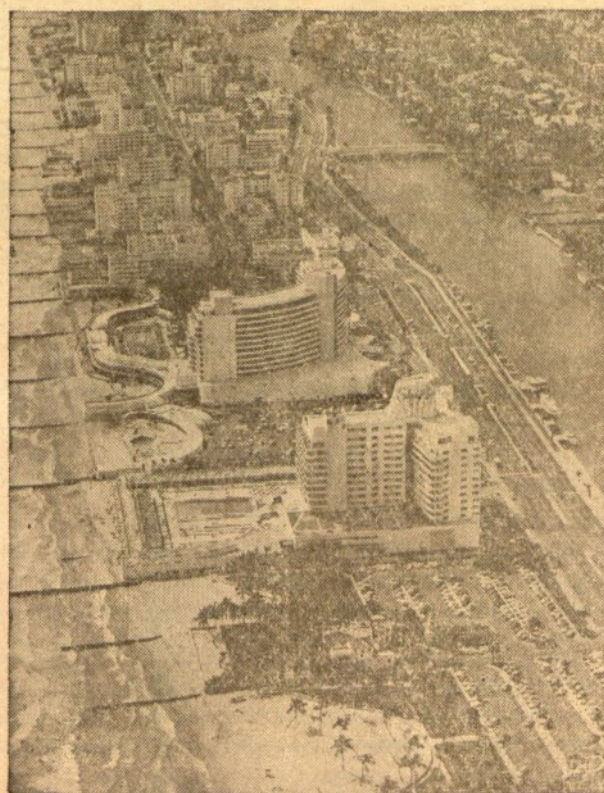
Konsulas pasakoja išpūdžius apie Tautinės Sąjungos rengtą Vasario 16 minėjimą-banketą

Dr. S. Biežiui, Am. Liet. Tautinės S-gos Pirm. Chicago 29, Illinois

Didžiai Gerbiamas Daktare,

Laikau garbę ir malonumų pranešti Jums, kad prieš keletą dienų įvyko Konsularinio Korpuso Chicagoje arbatėlė, kurioje teko susitikti su tais kolegomis, kurie dalyvavo ALTS suruoštam Lietuvos Nepriklausomybės 39

metais paaikškėjo ką jisai turėjo mintyje tą reikšmingą pastabą darydamas. Tad norėčiau kiek plačiau apie tą jo mintį ir pakalbėti. Dirbant Lietuvos valstybės atkūrimo darbą po Pirmojo Pasaulinio karo, teko mums nuo pirmojo brūkšnio pradėti — nieko apčiuopiamo neturėjome, vien tik gražią idėją, tvirtą valią ir nepalaužiamą pasiryžimą. Anuomet teko pradėti aiškinimais kas tie lietuviai, kur yra Lietuva, kuo skiriasi nuo savo kaimynų ir kodėl turėtų būti jai laisvė ir nepriklausomybė grąžinta. (Perkelta į 8 psl.)

Amerikiečiuose skelbiama šūkis, "Jei jūs matėte Miami Beach — jūs matėte visą Ameriką", tūkstančius vilioja keliauti žiemos mėnesiais į Floridą. Ir Miami Beach vasarvietė nepaprastai auga, turtėja ir gražėja.

PASAULY VISAM

• Izraelyje, pagaliau ministras pirm. Ben Gurion įsakius iš užimtų Egipto sričių pasitraukti, iššaukė dideles demonstracijas ir nepasitenkinimus. Įaudrinti demonstrantai reikalauja, kad dabartinė vyriausybė pasitrauktų.

• Sueso kanalo viršininkas H. Bahat Badawi, po nacionalizavimo Egipto vyriausybės paskirtas, kovo mėn. 4 d. mirė nuo širdies atakos.

• Egipte archeologas A. Klases atrado 50 naujų kapų iš Egipto pirmosios dinastijos. Jis sako, kad kapai buvo supilti prieš 5000 metų.

• Prezidentas Eisenhoweris kovo mėn. 20 d. skrenda į Bermudų konferencijai su Anglijos ministru pirmininku H. Macmillanu.

• Afrikos negrų naujos valstybės Ghana teisių suteikimo iškilnėse dalyvauti iš JAV išskrido 18 negrų delegacija. Kaip žinia ten dalyvauja ir viceprezidentas Nixonas.

• Viceprezidento Nixono kelionė Afrikoje eina didelio draugiškumo ženklu. Daug kas skubina gauti progos paspausti galinčiausios pasaulio valstybės viceprezidento ranką...

• Rusija atsiskakė Jugoslavijai pastatyti aliuminijaus fabriką ir elektros jėgainę. Dabar tą nori padaryti vokiečiai ir italai, jei juos parems JAV.

Gubernatorius W. O'Neill

cijos, ir net pats gubernatorius pareiškė, kad tokio aukšto lygio choro jam dar nebuvo tekę girdėti. Ypatingai gražiai pasirodė solistė Aldona Stempuzienė, padainavusi, ansamblui pritariant, porą liaudies dainų. Tikrai buvo džiugu tą vakarą sėdėti salėje ir stebėti savo tautiečius, taip gražiai reprezentuojančius Lietuvą.

Dailininkas Vytautas Raulinaitis taip skoningai išpuošė salę, kad tai savo ruožtu lietuviams atnešė nuosirdžių komplimentų. Lietuvos trispalvė, apsupta kitų vėliavų, buvo ištiesta sienoje gubernatoriaus kairėje. Ir kai gubernatorius savo kalboje paminėjo, kad jis žino, kad mūsų širdys liūdi už geležinės uždangos likusių brolių, salę apėmė didžiulė tyla, kurios nebyliomis liudininkėmis buvo salę puošusios pavergtųjų tautų vėliavos.

Nuotaikos pakilumui daug patarnavo vengrų parūpintas čigonų orkestras, kurio muzika visam vakarui suteikė tam tikro šiltumo ir patį pobūvį padarė nepamirštamą įvykiu.

Lietuvių komiteto vardu gubernatoriui buvo įteiktas smūtelis, kuris jau su ankščiau jam dovanota Lietuvos istorija, naujoje gubernatoriaus namuose sudarys kad ir nedidelį, bet lietuvišką, kampelį. Ponia O'Neill lietuviams pareiškė, kad tą istoriją ji jau susidėjo ir vežasi į naujosius namus. O iš to išeina, kad naujoje gubernatoriaus namuose gyvens du geri Lietuvos draugai — gubernatorius ir ponia O'Neill.

Iškilmingoj vakarienėj lietuviams prie garbės stalo atstovavo advokatas Julius ir Birutė Smetonai.

Senatorius William F. Knowland, atvykęs į Chicago dalyvauti Vasario 16-sios minėjime, aerodrome sutiko inž. E. Bartkus, adv. A. Olis ir Lietuvos konsulas P. Daužvardis.

DIRVA

Lithuanian Weekly, published by American Lithuanian Press & Radio Ass'n VILTIS, Inc. (Non-profit), 1272 East 71 St., Cleveland 3, Ohio.

Telephone: HEnderson 1-6344. Entered as Second-Class matter December 6th, 1916, at Cleveland under the act of March 3, 1879.

Subscription per year in advance: in the United States — \$5.00 in Canada — \$5.50, elsewhere — \$6.50. Single copy — 10 cents.

Lietuviškas savaitraštis, leidžiamas VILTIS, Amerikos Lietuvių Spaudos ir Radijo D-jos (Inkorp. ne pelnui), 1272 East 71 St., Cleveland 3, Ohio.

Telefonas: HEnderson 1-6344. Įrašyta kaip antros klasės siunta 1915 m. gruodžio 6 d., Clevelande pagal 1879 m. kovo 3 d. įstatymą.

Prenumerata metams iš anksto: Jungt. Amerikos Valstybėse \$5.00 Kanadoje — \$5.50, kitur — \$6.50. Atsk. Nr. kainą 10 centų.

Šia savaitę...

Balys Gaidžiūnas

Ką iš Nepriklausomos Lietuvos laikų dar nepajėgia purvais apdrabstyti komunistiniai pavergėjai, tą labai dažnai savo ir tautininkų rankomis stengiasi papildyti Pijaus Grigaičio redaguojamos Naujienos.

Tik pavartyk praėjusių metų Naujienų puslapius. Kiek ten papilta marksistinės tautos politinio kraujo brolių anapus vandenų. Anot jų, juk viskas Lietuvoje buvo prasikaltimas. Ir valstybinė santvarka, ir kariuomenė, ir teismai, ir suvalkiijos sukurstytų neramumų malšinimas, ir vyriausybės žmonės ir jų darbai.

Gerai turbūt buvo tik vieni socialdemokratai ir jų veikėjų sakomos sveikinimo prakalbos komunistams įėjus į Lietuvą ir drąskant mūsų valstybinio gyvenimo pagrindus...

Bet ir Naujienų redaktoriui viena kartą pasivaikino jo paties kuriama šmėkla. Staiga jis ryktelejo, kad girdi Juozas Bačiūnas padarė didžiausią prasikaltimą, nes jo rašinio kelis iškraipytus sakinius panaudojo Amerikos lietuviškai spausdinama komunistinė spauda. O tie sakiniai kaip tik buvo taikomi Pijui Grigaičiui, tos komunistinės spaudos redaktorių buvusiam draugui, su kuriais jis ilgą laiką bendradarbiavo, su kuriais buvo suorganizavęs bendrą frontą ir kitus lietuvių mokė, kaip reikia Lietuvai tarnauti.

Ir dabar Pijus Grigaitis kitus moko, moko užsireikdamas ir ne kiek nepakęsdamas, kad ir kiti gali turėti savą nuomonę, siūlyti taip tvarkytis, kad tik mažiau pagalių būtų prikaišioti ir bendruosius lietuvių veiklos ratus. Ar neatrodo P. Grigaičiui, dideliu demokratu, kad geriausias demokratijos propagavimas yra jos praktikavimas, bet ne diktatoriškas elgesys.

Jeį J. Bačiūnas rašo, kad yra atsiradę tokių reiškinių, kurie ardo bendrą lietuvių pasitikėjimą ALTu, kad ALT vadovybė sulaužė buvusio suvažiavimo nutarimą, tai P. Grigaitis reikalauja išaiškinti, kad net priešingai buvo nutarta, negu kiti siūlė tą nutarimą priimti. Ir dar daugiau, kaip P. Grigaičiui įprasta, jis tuoj kitus apšaukia melagiais, kvailiais. Aišku, kad tada į tokius nešvankius tauškalus daug kas numoja ranka sakydamas, kad neapsimoka ten savo pirštų laikyti, jei nenori, kad kas negero prie pirštų priliptų...

Bet grįžkime atgal prie tos Pijaus Grigaičio baimės, kad jo autoriteta žemint keliu iškraipytus J. Bačiūno rašinio sakinius panaudojo Amerikos lietuviškai rašančios komunistinės spaudos redaktoriai, anksčiau buvę P. Grigaičio bendro fronto talkininkai. Ar tik tuo P. Grigaitis nenori pasakyti, kad J. Bačiūnas pasidarė jų talkininkas? Ar tik tuo pačiu P. Grigaitis nenori nuslėpti savos praeities, kuri dabartinio metu jau neatrodo taip gražiai, kaip jis pats norėtų ją matyti.

Daugiau, Naujienose buvo pasakyta, kad girdi štai kokį įnašą į Vasario šešioliktos minėjimą

inėšė tas "ūkininkas" J. Bačiūnas. Ir tuo pasakymu P. Grigaitis išdėdė dar vieną nesveiką savo didybės maniją, tai manymą, kad jau jis vienas atstoja viską. Ir ALTą, ir Vasario šešioliktosios nuotaikas, ir patį didžiausią lietuviybės šaltinį. Visi kiti, o ypač J. Bačiūnas, tai jau niekis, tiesiog kenkimas.

Mums labai gerai yra žinoma, kiek savo ištėklų ir energijos Lietuvos reikalams skiria J. Bačiūnas. Ir mums labai gaila, kad mes nežinome, kiek tų ištėklų Lietuvos reikalams skiria tas pats P. Grigaitis. Mes nematome, kad P. Grigaitis yra vargšas neturtingas veikėjas, kuris tik tada padeda į Washingtoną, ir kitur, kada iš ALT kasos jam apmoka visas smulkiausias išlaidas. Ir mes būsimė labai dėkingi, jei P. Grigaitis nurodys, kiek kuriais metais už įvairius patarnavimus kovojant dėl Lietuvos laisvės jam buvo iš ALT išmokėta. Praėjo daugiau kaip penkioliktmetis, nuo kada P. Grigaitis yra nepamainomas ALT sekretorius ir tikriausiai jis ir ALTui jau yra šiek tiek kaštauęs.

Kai P. Grigaitis praneš jam už visus patarnavimus ir keliones išmokėtas sumas, mes tada pakalbėsime, kiek per tą dešimtmetį J. Bačiūnas Lietuvos laisvės ir lietuviybės reikalams yra davęs paramos, pats ne cento nemėdamas. Gal mes tada galėsime ir šiuo požiūriu palyginti ALT sekretoriaus P. Grigaičio ir ūkininko J. Bačiūno įnašus į Vasario šešioliktosios apimtį...

P. Grigaičiui, kaip jau minėjome, šį kartą pasivaikino jo paties ilgai auginama šmėkla. Ir pasivaikino ne taip, kaip iš tikrųjų turėtų rimtai pasirodyti. Vietoj kitus nuolatos kaltinęs, vietoj niekines per savo laikraštį visą Nepriklausomos Lietuvos paskutinį laikotarpį, geriau tegul apsidairio, ar kartais tuo savo darbu nekasa piktos duobės.

Štai mūsų bendradarbis iš anapus geležinės uždangos praneša, kad Vilniuje sausio mėn. pabaigoje buvo į uždara konferenciją sukviešti komunistinės spaudos redaktoriai ir nemažai bendradarbių. Ten jiems buvo aiškinama apie visokį lietuvių pabėgėlių supuvimą. Toje konferencijoje aktyviai dalyvavo neseniai iš Anglijos į Lietuvą grįžęs socialdemokratas, keleivio bendradarbis Albinas Molis, kurio vieną šedevrą ir šiame Dirvos numeryje skelbiame.

Toje konferencijoje jo buvo patiekta daug citatų iš Naujienų, kurios ten pristatytos kaip pačių blaiviausių lietuvių emigrantų laikraščiu, kuris "supuvusią Smetonos Lietuvą" tiksliai vardais vadina.

Ar P. Grigaičiui, ALT sekretoriui, vietoj kitus kaltinus, apie tai neverta pagalvoti, ką jis savomis rankomis dirba?

DIRVĄ UŽSISAKYTI

galima ir šiandien, nėra reikalo laukti nei metų, nei mėnesio pabaigos!

KAS ir KUR

• Rašytojas Antanas Gustaitis 1957 m. kovo 12 d. švenčia 50 m. amžiaus sukaktį. Tai sukaktį atžymėti Bostono Liet. Kultūros Klubu valdyba, susitarusi su Dramos Sambūriu, rengia iškilmingą Antano Gustaičio 50 metų sukakties minėjimą Liet. Taut. S-gos namuose 484 E. Fourth St., So. Boston, Mass. 1957 m. kovo 16 d. (šeštadienį) 6 val. vak. Bus iškilmingas posėdis, o po to vakariėnė jubiliejaus pagerbtis.

• Dail. Alfonso Dargio dailės paroda Rochesteryje labai palankiai įvertino amerikietiškoji spauda. Taip pat pažymėjo, kad 23 metinė dailės parodoj, kuri vyksta Buffalo, N. Y., dail. A. Dargis išstato tris savo kūrinius. Į tą parodą su savo darbais pakliuvo 134 dailininkai su 189 darbais. Jie atrinkti iš 443 dailininkų ir 1153 darbų.

• Tautinis Akademinis Sambūris New York'e pirmąsias šiemet pradėjo Užgavėnių blynų balių sezoną, kuris įvyko vasario 23 d. Liet. Piliiečių Klubu patalpose, Brooklyn, N. Y.

Į šį tradicinį jaukiai ir šventiškai paruoštą lietuviškų blynų vakarą susirinko nemaža senos ir jaunosios kartos žmonių. Todėl Taut. Akad. Sambūrio valdyba, kurią sudaro J. Sirusas, S. Gudas, B. Rimgailienė, P. Papročas ir D. Penikas, laiko šį rengimą labai pasisekusiu, kurio pelnas duos progos ir sambūriui padėti savo įnašą lietuviškos kultūros pagrindams.

• Šiais metais Vasario 16 progą dvylikos valstybių gubernatoriai, kur gyvena didesni lietuvių skaičiai, yra paskelbę specialias proklamacijas. JAV Senate Lietuvos reikalais kalbėjo 21 senatorius. Kongrese kalbėjo 48 kongresmanai. Dalis senatorių ir kongresmanų savo pareiškimus padarė Kongreso leidinyje.

• Vasario 16 minėjime Newark, N. J. dalyvavo gubernatoriaus Robert B. Meyner ir ponis. Ponias B. Meyner Ieva Trečiokienė įteikė gausų gintaro karolių. Minėjime buvo susirinkę per 450 dalyvių, pasakytą daug kalbų, surinkta \$400 aukų.

CHICAGOS GYDYTOJAI

Tel. ofiso PProspect 8-1717
Rezidentinis REpublic 7-7668
Dr. S. Bičis
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 West 63 St.
VAL.: 1-3 popiet ir 7-8 v. vak.
Tiešrad. ir sekmd. ofisas uždarytas.
Seštad. tik nuo 1-3 val. popiet.
Rezid. 3241 W. 66th PLACE

Tel. ofiso EVerglade 4-7376
Tel. buto GRaceland 2-9203
Dr. Juozas Bartkus
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Norwest Medical Center
2336 West Chicago Ave
Chicago 22, Ill.
VAL.: 1-3:30, 6-8:30 p. p. pirmad., antrad., ketvirtad., penktad., Tik susitarus trečiadieniais.
11-2 p. p. šeštadieniais.

DIRVOS SKAITYTOJAI!

Pirkit vaistus iš tikrai Amerikos valdžios pripažintos vaistinės

IDEAL PHARMACY

29 Kelly Square, Worcester, Mass.

Jeį Jums reikia vaistų, kreipkitės į registruotą vaistininką Vytautą Skrinšką, "Ideal Pharmacy" savininką. Čia išpildomi gydytojų receptai ir patarnaujama sveikatos reikaluose. Kreipkitės iš toli ir iš arti.

Mes siunčiame vaistus VISUR. Turime specialinių vaistų nuo džiūvos ampulėse, vaistų nuo aukšto kraujo spaudimo, nuo reumatizmo, nuo širdies ir nervų ligų. Vaistus pasiunčiame VISUR. Rašykite mums visais sveikatos klausimais.

Vytautas Skrinška, B. S. Reg. Phm.
Ideal Pharmacy vaistinės savininkas
ir Notary Public

• Detroito Tarpt. Instituto rūmuose — 111 Kirby Ave., nuo kovo mėn. 10 d. 2 val. atidaroma dail. R. Rukštelės darbų paroda. Kovo 10 d. 4 val. ten dail. A. Rukštelė skaitys paskaitą.

OMAHA

PAMINĖTA VASARIO 16-TOJI

Lietuvos Nepriklausomybės 39-tosios sukakties minėjimą Omahoje suruošė ALB Omahos Apylinkės valdyba vasario mėn. 17 d., sekmadienį.

Minėjimas pradėtas lietuvių parapijos bažnyčioje pamaldomis, kurias laikė kun. dek. J. Tautkus ir pasakė tai dienai pritaikytą pamokslą. Pamaldoms giedojo lietuvių bendruomenės choras, kuris savo giedojimą užbaigė Tautos Himnu, pritariant ir visiems pamaldų dalyviams. Pamaldose bažnyčioje dalyvavo uniformuoti skautai-skautės su savo vėliavomis.

Parapijos salėje 4 val. po pietų įvyko Nepriklausomybės paskelbimo sukakties minėjimo aktas. Minėjimą atidarė ALB Omahos apylinkės valdybos pirmininkas J. Jonyka. Pirmininkaujančio paskvieti susirinkimo dalyviai susikaupimo minute pagerbė žuvusių lietuvių atminimą. Amerikos Himną sugiedojo I. Sarkaitė. Po to, sekė paskaita, kurią skaitė iš Chicago atvykęs ALTO Vykdomojo K-to išdininkas Vaidyla.

Apylinkės v-bos sekretorius J. Navakas paskaitė apylinkės valdybos paruoštą rezoliuciją JAV Prezidentui, Valstybės Sekretoriui ir Nebrasos senatoriams bei kongresmanams. Rezoliucijos susirinkimo dalyvių buvo vienbalsiai priimtos.

Minėjime dalyje pasirodė Sporto Klubo "Lietuviai" globojama jaunųjų tautininkų šokių grupė, kuri gražiai išpildė keletą šokių. Jaunųjų šokių instruktorė — L. Jonikienė. Solo dvi dainas išpildė sopranas J. Sarkaitė ir vieną giesmę ir vieną dainą — baritonas A. Cigleris.

I. Sarkaitė — tai mūsų kolonijos veteranas, ne amžiumi, bet pastoviai menine veikla. Beveik nebuvo tokio minėjimo, kuris be jos būtų apsigėjęs. A. Cigleris tik praeitą rudenį atvykęs iš Vokietijos ir scenoje pasirodė pirmą kartą. Tai stiprus, sodrus, plačios skalės baritonas. Reikia tikėtis, kad jį turėsime progos girdėti ir ateityje. Tarp tautinių šokių ir solo dainų buvo įterpta keleta lietuviškų mokinių deklamacijų. Minėjimas baigtas Tautos Himnu.

Minėjimo metu buvo renkamos piniginės aukos, kurios, apylinkės valdybos pirmininko pareiškimu, bus pasiųstos ALB Centro Valdybai.

Lietuvos Nepriklausomybės 39-tosios sukakties minint, Lietuvos Nepriklausomybės Fondui aukojo:

Po \$10.00 — Kavaliauskas Antanas. Po \$5.00 — J. Česna, R. Drukteinis, E. Petraška, St. Petrusis, J. Povilaitis ir J. Smailys.

Po \$3.00 — A. Buškus. Po \$2.00 — A. Rakauskas ir V. Sederavičius. Kiti po mažiau. J. P.

DETROIT

BIRUTIEČIŲ PADEKA

Kunigaikštienės Birutės K. S. M-rų D-jos Valdyba širdingai dėkoja Detroito lietuviams taip gausiai atsilankiusiems į mūsų Kaukių balių-vakarą.

Džiaugiamės matydamos mūsų tarpe čia gimusių jaunimą, vyresniosios kartos lietuvių ir naujai atvykusius.

Birutininkų svajonė ir siekimas, kad visur ir visuomet nesi-skirtume vieni nuo kitų, bet sudarytume skaitlingą ir vieningą lietuvišką šeimą.

Savo atsilankymu parodė pritarimą mūsų veiklai ir prisidėjo prie mūsų pastangų padėti Nepriklausomybės Kovų dalyviams, tapusiems invalidais bei nustojusiems sveikatos.

Be visuomenės paramos Kunig. Birutės D-jos pastangos būtų nuėjusios niekais.

Taigi garbė Jums, mieli Detroito lietuviai! Reiškiame gilią padėką visiems, kurie darbu, aukomis, raštu, žodžiu bei kitokiu būdu prisidėjo prie mūsų pasisekimo.

Baigdamas savo padėkos žodį norim dar pridėti, kad daug ir sunkiai dirbusios birutietės, išlydėjus svečius nejuoto nuovargio, nes su pasitenkinimu konstatavome, kad Detroito visuomenė nepamirš ir savo atsilankymu birutiečių darbą parems.

Birutiečių Detroito Sk. Valdyba

IEŠKO

Ieškoma Erika Budžinaitė, dukterė Henriko ir Magdalėnos Brazdžiūnaitės. Budžinaitės, dukterė Jonė. Yra žinių iš Lietuvos. Pranešti: V. Bacevičius, 1132 East 72 St., Cleveland 3, Ohio.

Paieškomas Juozas Zakas. Iš Lietuvos ieško Zatkienės sesuo Smalstienė. Smulkiau teirautis: Juozas Daunoras, 6920 So. Artesian Ave., Chicago 29, Ill.

AS ESU LIETUVIS IR TVARKAU ŠI BIZNĮ.

ŠI VIETA YRA ŽINOMA KAIP

VIC'S GULF SERVICE STATION

MES DUOSIME JUMS GERIAUSĮ PATARNAVIMĄ, KOK TIKI GALITE GAUTI MIESTE. PABANDYKITE.

VICTORAS SUMAS — vedėjas

MES DUODAME GREEN STAMPS

SUPERIOR AVE. — KAMPAS E. 66 ST. EN 1-9713

Skaitydami KARĮ būsite gerai informuoti apie pasaulinius karinius įvykius, rasite straipsnių iš karinės ir Lietuvos istorijos retais paveikslais iliustruotų ir Lietuvos karių atsiminimų iš įvairių laikų.

Metinė prenumerata \$5.00; rašykite: KARYS, 916 Willoughby Ave., Brooklyn 21, N. Y.

DIRVA

atlieka įvairius spaudos darbus. Jūs galite pigia kaina atsispausdinti profesines korteles, įvairias blankas, vakarams biuletenus, vestuvių pakvietimus, plakatus ir kt.

Užsakymai priimami ir paštu.

DIRVA — 1272 East 71 St.
Cleveland 3, Ohio
Telef.: HE 1-6344

TUOJ ĮSIGYKIT ŠIAS KNYGAS!

Angly-Lietuvių k. žodynas	4.00	Milžino paunksmė	2.50
V. Baravykas		Balys Sruoga	
Angly kalbos skaitymas	2.00	Medio Drožiniai gimt. kraštui atsiminti	5.00
V. Minkūnas		Ign. Končius	
Ant Ribos	4.00	Moters širdis	2.60
R. Spalis		Gny de Maupassant	
Aukso kirvis	2.50	Naktys Karališkuose	2.00
Juozas Švaistas		L. Dovydenas	
Altory šėšėly	6.00	Ora pro nobis	4.00
Putinas		J. Gliuda	
Anapus teisybės	2.20	Pavasarių Audroj	2.50
A. Gustaitis		I. Simonaitis	
Aštuoni lapai	3.50	Po Tėvynės dangum	2.00
B. Pakeleiviūtė		Zodžiai Vytės Nemunėlio.	
Anoj pusėj ežero	1.50	Paveikslai V. Augustino	2.00
P. Andriusis		Pirmasis rūpestis	2.00
Audra žemaičiuose	2.20	Jurgis Jankus	2.60
VI. Andriukaitis		Pietų vėjelis	1.00
Atlaidų pavėsy	4.00	Vytė Nemunėlis	
P. Abelkis		Paklydę paukščiai I	2.20
Aguonės ir smėlis	1.00	Jurgis Jankus	2.60
E. Gruodis		Paklydę paukščiai II	2.60
Baltasis Vilkas	1.00	Jurgis Jankus	4.50
K. Binkis		Pietų kryžiaus padangėje	1.50
Būkite sveiki	2.00	Sudarė Gaučys	
Dr. S. Bičis		Petras Širovokas	2.70
Buriavimas ir jūrininkystė	2.00	Juozas Švaistas	1.50
B. Stundžia		Po raganos kirviu	1.50
Cezaris	2.00	Jurgis Jankus	1.50
Mirkio Jelusiū		Pabučiaujimas	1.50
Crosses (anglų k.)	4.00	J. Grūšas	
V. Ramonas		Pjūtis metas	3.75
Didžiosios Atgailos	3.50	N. Mazalaitė	
R. Spalis		Ryšių pasakas	3.00
Didioji kryžkelė	2.00	W. Krėvė	
B. Brazdžionis		Raudoni batukai	1.50
Duktė	2.40	Jurgis Savickis	0.75
Alė Rūta		Sudie, pone Čipse	2.00
Dvynukės	1.00	James Hilton	
N. Butkienė		Strėlė danguje	2.00
Dailitai ir nuorūkos	1.00	Henrikas Radauskas	3.50
Leonardas Zitkevičius		Saulės Takas	1.50
Don Kamilius ma'asis pasaulis	2.50	Nelė Mazalaitė	
Guareschi		Senas kareivis Matutis	3.00
Doleris iš Pittsburgho	0.80	J. Jankus	
Stepas Zobarskas		Senųjų lietuviškų knygų istorija	3.00
Elđorado	1.80	V. Biržiška, kiet. virš.	2.00
J. Švaistas		Šilkai ir vilkai	1.00
Gyvačių lizdas	2.60	Runcė Dandierinas	1.50
Francois Mauriac		Saulutė debesėliuos	2.00
Gintariniai vartai	2.00	L. Zitkevičius	
N. Mazalaitė		Šventieji akmenys	2.00
Gyvulių ūkis	1.00	Faustas Kirša	3.00
George Orwell		Šventoji Lietuva	3.00
Giesmė apie Gediminą	2.00	Jurgis Savickis	
B. Sruoga ir V. Petravičius		Teresė Neumanaitė	3.00
Kryžkelės	3.50	J. Burkus	
A. Vienuolis		Tipelis	3.00
Krėvės Raštai II d.	5.50	Pulgis Andriusis (įrišta)	4.00
Kaimynai	2.50	Trumpa diena	2.50
J. Paukštelis		Alė Rūta	
Kaip jie mus suaudė	1.80	Tomas Nipernadis	
J. Petraitis		August Galit	1.25
Kaimiečiai	3.00	Tarp pelių ir vyrų	1.25
V. S. Reymont I-II-III-IV		John Steinback	
I ir II dalis	3.50	Trylika nelaimių	5.00
III ir IV dalis		R. Spalis	
Keliai ir kryžkelės	2.50	Trijų Rožių šventė	2.50
Putinas		N. Rastenis	
Kon - Tihi	3.75	Ugesės sniegas	2.50
Thor Heyerdahl		Aloyzas Baronas	
Kregždutė I	2.00	Ugnies pardavėjas	1.00
A. Rimkūnas		Balys Rukša	2.60
Kregždutė II	2.75	Uždraustas stebukas	6.00
Stasius Būdas		Vaišganto monografija	1.50
Kregždutė III	3.00	A. Merkeliš	
Kolchozai Lietuvoje	0.50	Vilnius Lietuvos gyvenime	2.00
Z. Bačelis		Dr. A. Šapoka	
Kiškuotė vardinė	1.50	Velykų pasakas	1.00
Stasys Džingras		N. Butkienė	
Lietuvos istorija	12.00	Vanagaitis	2.00
V. Sruogienė		monografija	0.75
Loreta	1.80	Vyturėliai Laukuose	2.50
Stasius Būdas		Vikt. Šimaitis	
Lietuvos pinigai	5.00	Varpai skamba	2.50
Juozas K. Karys		Stasius Būdas	
Laiškai žmonėms	2.00	Žemaičių krikštas	2.50
G. Papini		P. Abelkis	
Lietuvių Liaudies Menas	8.50	Žemaitis nepražus	3.00
P. Galaunė		Balys Sruoga	
Lithuania (albumas)	6.00	Žemė dega I d.	4.50
V. Augustinas		J. Savickis	

Visos knygos siunčiamos paštu. Užsakant pinigų siųskite: DIRVA, 1272 East 71 St., Cleveland 3, Ohio

Smuikininkas Vasyliūnas pasakoja

La Palme apie tėvą ir sūnų

Vasario 4 Lawrence miesto dienraštis Daily Eagle paskelbė muzikos kritiko Rodolphe Janson-La Palme straipsnį apie tėvo ir sūnaus koncertą. The Evening Tribune beveik ištiesai straipsnį pakartojo.

Žvilgtelėjau, susidomėjau. Laukiau, ką parašys mūsų laikraščiai apie tėvo ir sūnaus koncertą. Šį kartą nieko — gal nebuvo jame. Tėvas praleido jaunystę mano gimtajame krašte, Trakų apskrityje — o jis smeltingas, miškingas ir kupinas gilios žemės raudos. Jame ir augo smuikininkas Izidorius Vasyliūnas.

Lawrence koncertas buvo skirtas paminėti Mozarto 200 metų gimimo sukaktį. Kritikas Janson-LaPalme, panagrinėjęs Mozarto sonatas, rašė: ... kai prieš metus Vasyliūnas su savo sūnum debiutavo Methuen muzikos rūmuose, paskirdami visą koncertą Correlli sonatams, įdėd paliko gilių ir begalinį muziką mylinčių menininkų įspūdį. ... Šį šeštadienį savo puikiai programą ir atlikimo jėgą, ne tik patvirtino mano pirmąjį įspūdį, bet dar giliau ir stipriau pabrėžė savo muzikinį ir artistinį talentą. ... Santūria forma jie leido grakščiam, švelniam, ekspresyviai ir daugiaspalviui Mozartui išdainuoti kiekvieną frazę. ... Patraukliai, švelniai ir ištisia vieninga srove, preciziškai palinkdamas, Vasyliūnas pasiekė efektyvų įvairumo ekspresyvos frazės, įspūdingos proporcijos bei įvairumo. Jo koncertą su inteligentišku artistišku kumu ir darniu bendravimu padėjo jo sūnus Vytenis Marija, sukurdamas stebinantį įspūdį. ...

Tai tik kelios reikšmingos mintys iš ilgos kritikos. Pasklaidžiau ir Vasyliūno rečitalio programą. Griežta, skirta vienam kompozitoriui, jo mažiausiai pasaulyje grojamom sonatom. Ar toks koncertas pasisektu lietuviškoje publikoje. — Pamaščiau žinau, kad rimtiems mūsų koncertams labai reikia Vasyliūno, bet taip retai girdžiu lietuvių kolonijose jo smuiką raudant. Dirvos vardu prakalbinau patį menininką.

— Smuikininke, ar turimos salygų suteikia jums bent kokį galimumą reguliariai ruošti koncertams? — užklausa.

— Ypatiną Dievo malone turiu darbą, kuris leidžia man tęsti

savo profesiją jos gražiausioje plotmėje — koncertinėje. Šia proga norėčiau pabrėžti savo dėkingumą didžiai nusipelnusiam mūsų kultūrai prelatui Pranciškui Jurui už duotą jo parapijoje vargonininko ir chorvedžio darbą ir už kantrų toleravimą mano meninės darbuotės.

— Ar manote, kad pakankamai mūsų visuomenė skiria dėmesio instrumentalistams menininkams ir ar iš viso pakankamai domimasi lietuvių menininkų darbais?

— Yra sunku nustatyti normas, kas, kiek ir kuo turi domėtis. Tačiau, reikia pasakyti, kad laikas eina instrumentalistų ir rimtų programų naudai.

Solo rečitalis, ypatingai kamerinio pobūdžio, muzikiniame gyvenime yra pati aukščiausia poraiška, reikalaujanti iš menininko visų jo išugdytų jėgų. Savo programos rimtumu rečitalis nebarnauja pramogai, nei maloniui išsiblaškimui po dienos darbų. Rečitalis žmogų nukelia į kitą, sudvasintą pasaulį, nutelia aukštesnės estetinės kategorijos, jį sudvasina, pakelia jo žmogiškąją vertę, — susimąstęs ir švelnia šypsena lūpose ramiai aiškino smuikininkas Vasyliūnas. Jis tęsė:

— Ir reikia nuoširdžiai pasidžiaugti, kad mūsų gyvenime rečitaliams durs visi uždoros. Yra vilčių, kad netrukus studentijos organizacijos ir kitos kultūra besirūpinančios organizacijos solo rečitalių rengimą pavers savo veikimo būtinu reikišniu.

— Jūs kurį laiką gyvenote Pietų Amerikoje. Ar galėtumėt palyginti tenykštį muzikinį gyvenimą ir menininko sąlygas su šio kontinento?

— Galėčiau kalbėti tik apie Kolumbiją, kurios muzikinį gyvenimą plačiai pažinau. Esmė skirtumas yra tas, kad Kolumbijos muzikinis gyvenimas paremtas departamentų lėšomis, o sostinės institucijos — konservato-

rija, simfoninis orkestras ir radijofonas remiamas valstybės lėšomis. JAV viskas palaikoma privačiu kapitalu. Tačiau abu šie kraštai turi vienodą sunkumą — trūksta taip būtinai muzikai besąlyginio objektyvumo.

Muzikinis genijus yra tokia reikšminga branga dovana, kuriai surasti ir puoselėti reikia paaukoti visus asmeniskumus, luomų skirtumus, turta ar neturtą, politinius įsitikinimus, organizacijų interesus. Kur muzikinės institucijos laisvos nuo visų šių problemų, ten muzikinis genijus gali klestėti ir žydyti. Deja, Kolumbijoje jį smaugia luomų skirtumai, čia — nepakankamas visuomeninis įvertinimas ir ekonominis neprieinamumas.

— Mes mažai turime plokštelių lietuvių menininkų įrašytas

instrumentinės muzikos. Ar ne manote išleisti savo plokštelių?

— Aprūpinti mūsų visuomenę, radijo valandėles, mokyklas lietuviškosios smuiko literatūros plokštelėmis yra mano sena svajonė. Ligi šiol jos įgyvendinti neleidė finansiniai sunkumai.

Pasikeitė dar viešų kitų sakinių. Trumpai žvilgtelėjau į tremties kelio muzikinį gyvenimą. Kai išsiskyrė, nepasizymėjęs užmiršau Vasyliūno mokslo ir darbų bei profesinės karjeros datas, bet niekada negaliu pamiršti jo paskutinių žodžių — **požiūrys darbas turi pralaužti savo barmą, kvalifikuotas darbas tur nugalėti megėjiškumą.**

Tai buvo tarytum receptas rutinų ir snobizmo skendinčiam mūsų gyvenimui.

J. S. Arvydas

Konsulas pasakoja įspūdžius...

(Atkelta iš 1 pusl.)

Šiandien jau kas kita. Atkurtoji Lietuvos valstybė nors ir trumpame savo nepriklausomybės gyvenime, nustebino pasaulį savo pažangumu ir sugebėjimu kultūros, ekonomijos ir visuomenės patvarkymo srityse. Tuom dar kartą buvo įrodyta lietuvių tautos mokėjimas ir sugebėjimas savame krašte patiemis valdyti.

Dabar kultūringasis pasaulis jau gerai žino apie ginkluotų kaimynų įsiveržimą ir Lietuvos okupaciją. Visos okupantų klasingos pastangos įrodyti, būk pačių lietuvių norėta Sovietų Sąjungon įsijungti, nuėjo niekais. Jungtinių Tautų posėdžiuose aukštų pareigūnų padaryti pareiškimai, laisvojo pasaulio spaudos reakcija, o vėliausia, garbingojo Prezidento Eisenhowerio aiškus pareiškimas galutinai įrodė, jog Rusijos smurtas Lietuvą pagriobiant, laisvojo pasaulio pasmerkta.

Daugelis valstybių suteikusios Lietuvai pripažinimą, savo nuosprendį nepakeitė. Tose valstybėse Lietuvos diplomatiniai ir konsulariniai atstovai tebėra pilnai pripažinti ir veikia. Reiškia, Lietuvos suvereninės valstybės tęstinumas tebėra ir pripažintamas, tik valstybės veikla tapo okupantų sutrugdyta.

Taigi, to visko anuo laiku neturėjom. Kaip jau anksčiau pa-

stebėjau, anuo laiku teko laisvinimo darbą pradėti nuo pirmojo brūkšnio. Todėl dabartinis laisvinimo darbas yra daug kuo skirtingas. Tasai darbas susideda iš visuomenės veiklos, ir oficialių santykiavimų su drauginių valstybių įstaigomis ir aukštais pareigūnais. Veikla tokioje aplinkoje privalo būti gerai apgalvota, atsargi, nes kitaip galima pažeisti tą, ką turime.

Nors visi laisvinimo veiksniai rūpinasi Lietuvos bylą gyva palaikyti ir ją kelti, bet tiems veiksniams reikėtų tuo darbu pasidalyti ir savo veiklos srytį riboti. Netolimos praeities įvykiai parodė tos veiklos ribojimo reikala. Tuli mūsų visuomenės sudaryti laisvinimo veiksniai keliuose valstybėse įsikišo diplomatinės tarnybos srytin ir tuo daug žalos Lietuvos laisvinimo reikalui padarė. Prileidžiama, kad tas įvyko greičiausia per neat-sargumą, o kaip kurių manoma, gal net ir dėl to, kad tame veiksnyje kaip kurie esantieji nepajėgė savo politinės partijos spalvuotus akinius nuimti.

Kitas nelemtas nuotykis įvyko kai tulo laisvinimo veiksnio įgaliotiniai, jau nebūdami Lietuvos piliečiai, vyko kiton valstybėn ir užsimojo ten valdžios įstaigose Lietuvos reikalus kelti. Tuom ir vėl įsikiša į diplomatinės tarnybos srytį. Reikia tikėtis, kad tas įvyko dėl stokos apgalvojimo ir patyrimo. Nuosirdžiai linkėtina tokiems įvykiams nebe-pasikartoti. Tad ir vėl tenka šūktelti, saugokime tą, ką turime!

Daug kalbama apie "vieningą veiklą", kada, be abejo, jo, no-

rima pasakyti — sutartiną veiklą. Jau iš patyrimo žinom, jog nėra galimybės už Lietuvos ribų sudaryti vieną organizaciją, kurioje visi tilptume ir susiklaustume. Tai yra tik graži svajonė, bet svajonėmis tenkintis ir tam laiką gaišinti negalima. Tenka todėl skaitytis su tikrove. Išvengtų tarpe yra buvusieji įvairių politinių partijų vadai. Jie suaugo ir paseno savo partijos ribose. Matomai dabar jie nepajėgia įžiūrėti, jog ne laikas ir ne vieta politinių partijų reikalus velti Lietuvos laisvinimo darban. Išvijoje tos lietuvių politinės partijos jokios vertingos reikšmės neturi. Kišimas į lietuviškon veiklon vien tik sutartį trugdo ir kurybinį darbą apsunkina, lietuviškas jėgas skaldo ir eikvoja. Tą aiškiai įrodė neseniai įvykusių mėginimų tulo laisvinimo veiksnio vykdomąjį komitetą

perorganizuoti. Tam reikalui įpareigotas asmuo bandė sukvies-ti patyrusius ir tinkamiausius veikėjus, visai dėmesio nekreipdamas į jų politines pažiūras. Bet veiksnio centre esantieji politinių partijų šalininkai jo patiekta sąstatą atmetė. Matomai, jie bijojo, kad toksai sąstatas partijų skaitlines galėtų pakeisti.

Matome, jog visa eilė įvykių įrodė, kad sutraukimas visų lietuvių vienon organizacijon, prie dabartinių aplinkybių yra neįmanoma. Pagaliau, nėra reikalo dėl to sielotis. Suprasdami veiklos būdą, aiškiai matom, jog Lietuvos laisvinimo darbą gali dirbti net visa eilė laisvinimo veiksmų. Suprantama, jų veikla privalo būti sutartina. Todėl, vieton ginčų ir laiko eikvojimo dėl vienin-gos veiklos, tarkimės apie su-tartiną veiklą.

Lietuvos laisvinimo darbas yra platus ir šakotas. Įvairūs veiksniai tuo darbu galėtų pasidalyti, veiklos srytį pasirinkti ir tik toje srityje veikti. Sutartinai dirbdami, vieni kitiems darbą netrukdysime, išvengsime veiklos pakartojimų, vieni kitiems kelnų nemindžiosime.

Dabartinis Lietuvos laisvinimo darbas skiriasi į dvi skirtingas rūšis: visuomeninę ir valstybinę veiklą. Taipgi turime visuomeninių ir valstybinių veiksmų. Tad labai svarbu, kad tie veiksniai dirbtų savo srityse. Ypatingai svarbu, kad visuomeniniai veiksniai nesikištų į valstybinę veiklą, nes tai yra Diplomatinės ir Konsularinės Tarnybos veiklos sritis. Visoje savo veikloje visuomet privalome turėti mintyje būtiną reikalą saugoti tą, ką turime!

PIŪVIS RODĄS UGNIM KAITINAMĄ KATILĄ.

ŠIOS LIEPSNOS VERDA TOKI GERĄ ALŲ... TOKI SKIRTINGA... JOKS KITAS AMERIKOS ALUS NEGALI LYGINTIS SU LENGVUMU, ŠVIESUMU, AR PUIKIU ATSIGAIVINIMU!

Jums patiks

Stroh's

yra šviesesnis!

DABAR UŽ VIETINES KAINAS!

The Stroh Brewery Company, Detroit 26, Michigan

AMERIKOJ VIENINTĖS UGNIM VERDAMAS ALUS PRIE 2000 LAIPS.

ATLYGINIMAS

R. SPALIS

Velnias žino, kas tavyje glūdi! — jau kiek girtas rašytojas delnu trenkė į staliuką, tad ir tarp triukšmo arčiau sėdintieji pasuko galvas. Kadangi visi buvo paragavę stipresnių gėrimų, tai tik juokas palydėjo įtūžimą vyro, kuris toliau dūko.

— Tu atmeti, kaip raupuotus marškinius, kiekvieną pastangą užmegsti artimesnį dvasinį ryšį su tavimi, išugdyti draugiškumo šilumą. Tu, kaip tas praeiktas padavėjas, šypsais, kartais apmoki sąskaitą, pasidalyji nereikšmingomis dienos naujienomis, gali ir kitokiu būdu žaisti su žmogumi, bet kartu lieki svetimas, tolimas. Nedrąsu tave net tu pavadinti „kažkas laiko liežuvių prirakin-tą, jis neapsiverčia. Žinoma, nemanyk, ne pagarba ar kiti panašūs aspektai sulauko, bet tavyje yra kažkas įžeidžiančio, šalto, pnieka...

— Gerk.

— Ir išgersiu Konjakas — mano gėrimas. Tu neišsukinėk, tiesiai atsakyk į klausimą. Koks velnias glūdi tavyje, koks nelabasis auklėjo tave?

— Mano auklėjime nieko metafiziška nerasi. Atviromis akimis stebėjau gyvenimą ir ignoruoju visą aneminį priedą: mokytojus, kunigus, veldančiuosius ir kitą pamokomąjį ar moralizuojamąjį žodį.

— Tu jau ir Sartre pralenki Tas tik vieną dalyką paneigė, o tu viską. Ar tau nekylo abejonių, ar tu tikras savo kelio neklaidin-gumu?

Priešais sėdintis pakėlė taure ir įsi-žiūrėjo į jos spalvą.

— Vienas šešelis dalko mano žvilgsnį į žmogų. — kalbėjo tartum sau, susimąstęs. — Tas šešelis, kaip tiktas, jungia mane su kitais, be jo būčiau visai laisvas.

— Ir kas tas nuostabusis tiltas? — pa-šaipiai pasiteiravo rašytojas. — Moterys?

— Ne, — ramiai atsakė paklaustasis ir su brutaliu atvirumu tęsė: — Dangstyda-miesi skambiais kultūros ir civilizacijos žo-džiais visi slepiam savo veržlumo jėgą — kovą už būvį. Mes draskomės dėl moters, dėl didesnio kėsnio, veržiamės į garbės viršū-nės, nes ten pasirinktinai galim gauti visa, kas geriausia, tuo tarpu kitiems lieka tik iš-rankos. Visi priklausome nuo žemės traukos, ir tuo netenka stebėtis. Tačiau kartą aš bu-vau sutikęs padingą planetą, kuri ėjo savo keliu, paneigdama traukos dėsni. Septintoje klasėje buvau atsidūręs ant prarajos. Nors už mokslo man nereikėjo mokėti, bet išlaidų susidarydavo. Atrodė, priėjau liepto galą. Su šešių klasių pažymėjimu, neturėdamas gerų užtarėjų. Nebent bernauti tikčiau. Siurpuliai

ir dabar virpina nugarą, kai pagalvoju. Jau krausčiau savo daiktus. Gyvenau su keliais kitais giministais, kai pasisuko studentas, vos prieš keletą metų baigęs mūsų gimnaziją. Niekad vienas kitam ir žodžio nebuvo pratarę. Iš draugų sužinojau, kas atsitiko, jis atkišo man 30 litų. Mėnesiui prailgino mano mokymąsi. Vėliau dar 20 litų atsuntė. Bu-vau išgelbėtas. O tuo pat laiku į gimnaziją buvo atkeltas naujas mokytojas-baibas, kuris taip suėmė į nagą visus tinginius ir ne-mokšas, tad ištisus vakarus rašydavau te-mas, indamas kad ir ne po daug, bet užteko laikyti, o nuo aštuntosios klasės vargo jau nebeturėjau. To studento žygis buvo keista išimtis. Nei jis rano motiną pažinojo, nei mane. Vėliau patyriau, kad ir jis pats ne turtuolis: iš mažos stipendijos gyveno. Ir ne beprotis, nes gerai universitetą baigė.

— Išgerkim už jo sveikatą, — rašytojas pakėlė taure. — O tu jam vėliau atidavei pinigų?

— Ką? Pinigus? Ak, tu, rašytojau! Juk jis man gyvenimą grąžino, davė man garbę ir padėti. Tik tuos ar tolygius dalykus pasiū-lęs pasijusi atsilgygines. Karališkai negalė-damas atsilgyginti ir matyti jo nebenoriu, — užbaigė pauriau ištuštindamas taure, — štai...

Rašytojas griebė skulptorių už peties.

— Ji!

— Kas?

— Matai tą šokančią moterį su geltona aksomine suknele?

— Papartienė, naujai paskirtojo notaro

žmona?

— Tu ją pažįsti?

— Nee. Girdėjau...

— Tu žinai, aš nesu mergišius, bet krau-jas konjaku pavirsta, kai aš į ją žiūriu.

— Graži.

— E, tu, žinovas! Tokią moterį glėbyje palaikęs, amžius neužmirši, amžius galėsi di-džiuti, laime džiaugtis.

— Ar ne per garsiai kalbi?

— Kas čia kreipia dėmesio! Be to, sun-ku nuslėpti, ką junt. Stengiuosi ją laimėti, kaip niekad nesistengiau.

— Ir kaip tau sekasi? — pakėlė žvilgsnį skulptorius.

— Žingsnis pirmyn. du atgal. Kai atro-do, kad jau visa viltis žlugusi, ji pasuka ki-taip: žingsnis atgal, du pirmyn.

— Ar tik nepavėlavai? Ji laiminga šo-kėjo glėbyje.

— Šitas — niekis, mazgotė. Vyras jai tyčiomis parūpina, kai pats negali dalyvauti. Jis labai užimtas, namus stato.

— Protingai daro, kad patikimą globėją siunčia. Bet ji nėra iš lieknųjų.

— Tai liūtė, tampri kaip plienas. Kiek-vienas jos krustelėjimas — nuodėmė. Daug apie ją sukasi ir turiu labai skubėti, nes ji, kaip tas prinokęs obuolys, kris kartą, ir tai, atrodo, greit, — tyliau pridėjo.

— Iš ko spėjai?

— Tam yra daug duomenų.

— Būtent?

— Tokio tipo moterį reikia psichologiš-

kai perkasti. Ten, kur gėrybės, perteklius pi-nasi su fiziniu pajėgumu — sveikata, ten paprastai gimsta ekstravagantiški norai. Tos rūšies moterys, ypač jei jos be talento ar gi-lesnės inteligencijos, kuri padeda rasti kas-dienį įdomumą, kuri užpildo tuštumą, nebe-įleidams ruobodumo, metasi į tai, kas pa-prasičiausia, kas kūnui natūraliausia — arba į vaikų gimdymą. arba į nuotykius.

— O kaip dėl vaikų?

— Jai rūpi graži figūra. Griežtai atsisa-ko vaikų turėti, nors vyras ir svajoja.

— Negi ji tau viską išpasakojo?

— Jos vyras skundėsi.

— Geras ir patikimas žinių šaltinis.

— Vra ir kitos smulkmenos, kurios ro-do, kad ji įtemptai dairosi...

— Meiluzio?

— Tik ji labai atsargi, rizika didelė. Štai ji mane pastebėjo! Einu rankutę pabučiuo-siu... — atsikėlęs dinga tarp šokančių porų.

Skulptorius irgi norėjo pakilti, bet čia pat pasilenkė pažįstamas, ir įdėjo kurį laiką kalbėjosi, kol pasigirdo balsai ir greta atsi-dūrė triumfuojantis rašytojas ir Papartienė.

— Susipažinkit. Morkūnas. Ponia, nesi-žavėkit jo marmuriniu veidu, nes jo širdis dar šaltėsnė. Jo širdis net nepajėgia suplakti neapykanta, nes ji visus niekina, o tai yra stagnacijos reiškinys.

— Kam tada atvedėt mane, gal aš rei-kalinga kaip auka? — juokėsi moteris, pa-duodama ranką ir atidžiai žiūrėdama į skulp-torių, kuris ne be tam tikro malonumo ap-

Aukso ieškotojų keliais

Rašo VLADĖ BUTKIENĖ,
mūsų N. Zelandijos bendradarbė

Prieš gerą pusmetį N. Zelandijos pietinėje saloje, Otago provincijoje, art Cluth upės buvo baigta statyti milžiniška hidroelektrinė stotis. Jos planavimas ir statyba užtruko visą dešimtį metų.

Prieš uždant pylimą visa N. Zelandijos spauda plačiai rašė apie tą milžinišką elektros jėgą ir ypač apie galimybes surasti Cluth upės dugne iš ankčiau užsilikusio aukso.

Ir mes, smalsumo vedami pažiūrėti nusekančios upės, susiruošėme į kelionę. Pasitaikė sekmadienis, kai užtvanka baigė prisipildyti, sudaryma didžiulį ežerą aukštutinėje Cluth dalyje ir palikdama beveik tuščią upės vagą žemiau.

Žmonės, žinoję apie buvusius aukso versmes prieš nepilną šimtmetį, tai dienai buvo pasiruošę — pasirūpinę leidimais aukso kasti. Ūkininkai, kurių žemė siekė Cluth pakrantes, į paupisusinėse įvairiausias įrankius auksoi semti: puodus, dubenis, lovius, geldas, lopšius, pompas vandeniu iš upės vagoje esančių duobių išpompuoti ir kt.

Daugelis iš savo tėvų ar senelių buvo net girdėję, kokiose vietose ieškoti aukso, jeigu kartais šios upės vaga išsektų...

Šimtų šimtai automobilių užoj į Roxborough miestelį ir elektros jėgą ir atgal. Žinoma, daugumas, kaip ir mes tik smalsumo vedami.

Buvo tikrai nuostabu matyti, sakyčiau, amerikietiška automobilių judėjimą paprastai labai ramioje krašte, skęstančiame vaisių soduose, topoliuose ir gluosniuose.

Turėdami gerą pažįstamą zelandietį, vaisių sodo savininką, nutarėme pažiūrėti, kaip jo upės pakrantėje atrodo aukso. Ten pro svečius ir automobilius beveik neprasimuši. Paupy pastatyta palapinė, kurioje vyrai protarpiais gūrkšnojo elį, pasakojosi tos dienos nuotykius. Savininkas tuoj pat parodo tris butelikus su jo pakrantėje iškastu aukso: viename — pabrzuoti piršto galo didumo akmenėliai, kitame — ryžiai, trečiame — smulki akmenis anglis...

Prie upės triukšmas. Vyrai braido po vandenį, graibo smėlį saujomis, pila į dubenis ir atidžiai pritūpę jį apžiūrinėja. Šen bei ten saulėje sublyksi mosikuojamas kastuvai, sužvanga į uolą

atsimušęs dubuo. O upės vaga atrodo ne tik kaip sąžiningai iššluota, bet ir gerai iššveista: nė dumblių, nė samanėlių, nieko, tik kieta šalta uoliena. Kur ne kur duobelė susimetęs smėlio šiupnelis, šiaudas, skiedrelė, keletas senų guminių batų, medžio gabalas pakrantėje...

Skaitytojas gali įsivaizduoti nusivylimą tų, kurie rimtai ruošėsi ir tikėjosi antros aukso pilties Cluth upėje. Atrodo, kad praėjusios kartos aukso ieškotojai buvo sąžiningi darbe ir ne krislelio aukso nepraleido pro savo sieta arba, galbūt, upės vanduo likusį aukso išlovė į jūrą, ir jis dabar sau ramiai ilsisi tarp trūnijančių kiautų bei jūros žolių.

Kaip ten bebūtų, ši diena buvo viena iš tokių, kurią Otago provincija ilgai prisimins.

Keliaudamas nuo elektros jėgainės Cluth paupio aukštyn, matai auksakasių gyvus lydininkus: paupy, prie šaltinių ir kitur, kur yra kiek vandens, suverstos didžiulės krūvos žemės. Dabar jau apaugusios žolė. Toji žemė buvo atvežama iš kasyklų prie vandens aukso išplauti. Matai kalnų šlaituose nuo viršūnių einančius žemyn griovius, kuriais kadaise tekėjo vanduo, skalausdamas smėlį, molį ir auksą. Pakalnėje, kur griovys baigiasi, vėl didelė sunęstos žemės krūva, apaugusi žole. Matai ir

O VISGI VERTA

ir tikrai neturėsite nuostolio, jeigu susipažinsite su paskutinėmis naujienomis. Tai yra sekandios prekės, kurios pralenkia visas kitas gerumu ir pigumu.

RASOMOS MAŠINĖLĖS kainos nuo \$60.00.
LAIKRODŽIAI šveicarų ir kitų firmų nuo \$10.00.
FOTO APARATAI vokiečių ir kitų fabriku nuo \$15.00.
PLUNKSNAKOČIAI 14 kt. aukso garantija, 10 nuo \$7.50.
RADIO aparatai, su kuriais girdima beveik visos pasaulio šalys, žinoma ir iš VILNIAUS transliacijos, nuo \$45.00.
VAIKAMS vežimėliai, reto gražumo sportiniai ir nesportiniai drauge, vokiečių ir austrų firmų, kainos nuo \$40.00.

KATALOGAS išleistas, kuriame rasite lietuviškas plokšteles su 300 pavadinimų Kipro PETRAUSKO, KUTKAUSKO, SABANIAUSKO, DVARIONO, GRAUŽINIO, BICKIENĖS ir kitų dainininkų įdainuotos.

GAIDAS, KNYGAS, TAUTINIUS drabužius ir kitus lietuviškus. Visko suminėti šiame trumpame rašinyje neįmanoma.

Ką bepirktumėte pasiteiraukite pas J. Karvelį, 3322 S. Halsted St., Chicago, Ill. Telef. YA 7-0677.

P. S. Prekės siunčiamos į visus pasaulio kraštus.

senųjų auksakasių gyvenvietės — likučius iš molio drėbtų namelių, sakyčiau, landynių, pusiau įsilindusių į kalno uolieną. Bet, svarbiausia, matai puikius kelius, vingiuojančius paupiais, pašlaitėmis, kopiančius į kalnų viršūnes per nuogas uolienas, kurias kadaise aukso ieškotojai pramynė.

Otago provincijoje auksas buvo atrastas 1861 metais. Gabrieliaus Tarpeklyje kasyklos sustraukė žmones iš viso pasaulio. Vietiniai gyventojai metė ūkius, amatus, nuolatinius darbus miestuose, jūrininkai bėgo iš laivų, kai Dunedino miesto burmistro akyse Gabriel Read pasvėrė 112 uncijų aukso, iškasto 14 dienų laikotarpyje. Gabrieliaus Tarpeklyje per tris mėnesius suplaukė iki 3000 vyrų, kur anskčiau nebuvo nė gyvos dvasios.

Cia noriu skaitytojams priminti, kad iki 1852 m. N. Zelandija europiečiams praktiškai dar buvo visai nežinomas kraštas, nors nuo Britų suverenumo teisų paskelbimo jau buvo praėję 12 metų.

1853 m. čia tebuta vos 30.000 baltųjų, o ir tie patys gyveno išsimeję atskiromis sodybomis. Visas kraštas buvo be kelių, susisiekti tebuvo galima tik pajūriu laivais. Dėl to N. Zelandija buvo padalinta į šešias provincijas, kurios turėjo beveik savarankiškai tvarkytis.

Kalifornijoje auksas buvo surastas 1848 m. Po to sekė Australija (1851 m.). Ir taip mažas baltųjų skaičius N. Zelandijoje pradėjo tirti tirti, kai pasklidinėjo žinios apie kaimyninėje Australijoje kasamą auksą. Vienin-

telė priemonė sulaikyti bėgančius gyventojus buvo surasti kokių vertingų mineralo ar metalo išteklių patioje N. Zelandijoje.

Tais sumetimais 1852 m. Aucklando provincijoje buvo paskelbta, kad radėjas kokių nors mineralų žemėje bus atlygintas 500 svarų premija.

Neilgai trukus vienas kalifornietis, anksčiau dirbęs Kalifornijos aukso kasyklose, pristatė mažų aukso trupinelių bei auksingo kvarco. Bet tikra aukso karštligė teprasidėjo kai Gabrieliaus Tarpeklyje buvo surasta aukso dideliais kiekiais.

Aukso išplauti pagal ekspertus buvo naudojamas sekantis būdas: nukasus žvyro ir molio sluoksnį, pasiekiamą uoliena. Kartais tas sluoksnis buvo vienos pėdos gilumo, o kartais — dešimties ir daugiau. Virš uolienos esantis kelių pėdų žemės sluoksnis yra auksingas. Tas sluoksnis ir buvo vertinamas.

Auksinga žemė buvo pilama į didelį plokščią indą, kastuvu su smulkinama, užpilama vandeniu, kad molis atsiklijuotų nuo žvyro ir aukso. Toji masė, kastuvais po kastuvo, buvo pilama į lopšį, panašų į vaikų lopšį, kurio sienose gale buvo įtaisyta sieta. Smėliui ir smulkiam žvyru praleisti. Lopšio dugnas ir šonai buvo iškloti plaušyta medžiaga, į kurią įsikabina savo svoriu sunkus auksas. Įpylus į lopšį atmirkytos žemės, vėl buvo pilama vandens ir lopšys supamas taip, kad vanduo nuplautų žvyrą ir smėlį loviais žemyn. Aukso išimdavo panieriant lopšį į vandenį.

Tai buvo tepaprastai lėtas metodas. Vienas žmogus per dieną vidutiniškai tegalėjo išplauti vos pusę kvadr. jardo žemės. Nežiūrint to, per tris mėnesius nuo Gabrieliaus kasyklų atradimo, vien tik oficialiai į Dunediną buvo pristatyta 74.176 uncijos aukso.

Visoje Otago provincijoje tebuta tik 13.000 gyventojų. Atradus auksą, jų padaugėjo iki 30.000.

Gabrieliaus Tarpekis buvo tik pradžia aukso karštligės. Už metų du Amerikos piliečiai į Dunediną pristatė 87 svarus aukso, surasto nepertoliausiai nuo Gabrieliaus kasyklų — Cluth pakrantėse.

Visas Cluth aukštupys, apylinkės, ežerų pakrantės buvo pilnos aukso. Iš ten 1862 m. pristatyta 332.430 uncijų aukso. Sekančių metų tik vienas vasario mėnuo davė 72.000 uncijų. Buvo vietų, kur 5x12 pėdų žemės plotas buvo vertinamas 3000 svarų pinigais. Kai kur grupė kasybų rasdavo 2 svarus aukso per dieną.

— Gyvenimas, ponai.

— Rodos, nesu smalsi, bet, pasižiūrėjusi į jus, — stabtelėjusi lyg nesirūždam, — degu smalsumu. Kas? Nepavykusi meilė?

— Nespėjot, meilėje man labai sekasi.

— Ak, idomus darotės.

— Kitur glūdi pagrindas. Moterims, kurioms man patinka, kartais esu atviras.

— Dabar bijau jūsų klausiti.

— Argi prieš tas akis kas gali atsispirti?

— Dėkui. Bačiaus vėnas puošia mano akis, bet nutolstam nuo temos. Laukiu jūsų atvirmo.

— Argi šokant viską išpasakosi? Jei, ponai, sutiktumėt su manimi atskirai pasėdėti...

— Šokis jau baigiasi, einam prie mano staliuko. Jis kaip tik patogioje vietoje, kampe.

— Jūsų partneris atvyks.

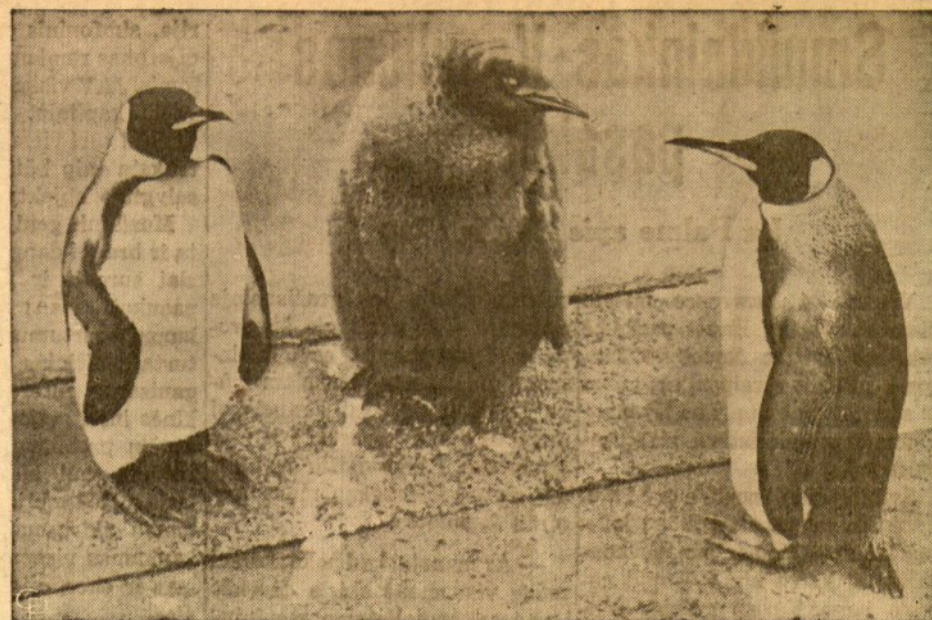
— Nekviestas jis nedrįs pasirodyti. Užtikrinu jus.

— Kažkas panašu į dresūrą.

— Nebepataisomas pesimistas! Ne dresūra, bet mandagumas, — kalbėjo sėsdamasi priešais, tuoj pakviesdama kelnerį, kuriam išakė paimti nebereikalingas kėdes.

— Dabar saugūs esame. Pirmą kartą tokią nusivylę sutikau.

— Aš nesu nusivylęs, klystat. Bet neslepiau, kad joks draugiškumo, tikėjimo, pagarbos ar kitas skambūs žodis, kaip tiltas, nejungia manęs su visuomene.

Trijų paukščių pobūvis Londono zoologijos sode.

SKAUTAI

DAR VIENAS LIETUVIS
PROFSEINIS SKAUTININKAS

(sk.) Sktn. Tadas Naginionis pernai baigęs Bostono Universitetą bakalauro laipsniu politinių mokslų srityje, vasarą buvo administracijos vadovas Old Colony Tarybos skautų stovykloje. Rudenį baigė profesinių skautininkų kursų (National Training School for Professional Leaders) ir nuo gruodžio mėn. dirba Amerikos Skautų Valley Forge Taryboje kaip Karakungo distrikto reikalų vedėjas. Jo dabartinis adresas: T. Naginionis, 7123 Sellers Ave., Upper Darby, Pa.

Washingtono gimtadienio proga istoriniame Valley Forge parke buvo vietos skautų pilgrima. Paradė dalyvavo 8000 skautų. Tame pat parke šią vasarą (liepos 12-13 d.) bus ketvirtoji Amerikos Skautų tautinė džiamborė, kurioje stovyklauja arti 50000 skautų. Oficialiu jos pareigūnu bus ir Tadas Naginionis.

Naujose pareigose naujam profesiniam skautininkui daug darbo, tačiau jis randa laiko atlikti ir pas savus. Vas. 23 d. buvo nvykęs Bostonan, kur dalyvavo vietos ASS skyriaus skautybės sukakties šventėje. Bostone aplankė bičiulius bei pažįstamus, o pakely buvo sustojęs Waterbury pas sktn. Liudą Končią, kuris yra profesinis skautininkas vietos skautų taryboje. L. Končius pernai vadovavo vietos stovyklai, kuri turinti gražią aplinką ir modernius įrengimus. Jis ir šiemet bus tos stovyklos viršininkas.

VIENA IŠ PAREIGŲ

(sk.) Šį rudenį bus Liet. Skautų S-gos ir Brolijos organų

rinkimai. Primenama visiems skautininkams, kad užsimokėtų nario mokestį už 1956 m. arba kt. metus. To neatlikęs negalės dalyvauti rinkimuose. Mokestis — \$2.00 metams. Siųsti LSB ūkio Skyriaus vedėjui adresu: Sig. Krašauskas, 32 Pasadena Gardens, Toronto 9, Ont., Canada.

SUBRUZDO NEW YORKO TAURAS

(sk.) Lietuvos Skautų Brolijos Džiamborės Fondas telkia lėšas, kurios įgalins mūsų skautus atstovauti lietuvių šią vasarą vykstančiuose tarptautiniuose skautų saskrydžiuose. Kad mūsų skautų reprezentaciniai vienetai galėtų į ten nuvykti, reik bendros visų lietuvių talkos Džiamborės Fondui. Daugely kolonijų skautai veda tą talką.

Šiuo reikalu ir New Yorko skautai kreipiasi į lietuvių visuomenę, skautų tėvus bei rėmėjus. Kiekviena kad ir mažiausia auka bus mielai laukiama skautų reprezentacijai paremti. Aukotojų pavardės bus skelbiamos spaudoje. Jis priima Tauro tunto draugininkai V. Gobužas, J. Ulėnas, K. Remėza ir A. Bobelis. Galima siųsti ir betarpiu Tauro tuntininkui ps. Romui Keziui, 130 Hendrix St., Brooklyn 7, N. Y.

IR BOSTONE SKAUCIŲ MUGĖ

(sk.) Mus pasiekė gandas, kad kovo 10 d. Bostone skautės irgi rengia Kaziuko mugę. Mugę bus salėje po šv. Petro bažnyčia ir prasidės tuoj po jaunimo pamaldų. Skautės pardavinės lietuviškus rankdarbius, valgius ir barankų virtines.

žvelgė jos kiek grubų veidą su sodriomis, gražiai išlenktomis lūpmis, žema kakta, bet nuostabiai viliojančiomis, pailgomis akimis, žėrinčiomis gyvumu ir fizine trauka. Jis net pagalvojo:

— Jis neklydo — ji tikrai graži, — ir, tvirčiai spūstelėjęs, pastatė ant stalo laikytąjį taure.

— Aš girdėjau jūsų pavardę, ponai.

— Aš jus irgi atpažįstu. Kažkur laikraštyje mačiau jūsų fotografiją.

Skulptorius pripylė taures.

— Už mūsų pažintį.

— Jis iki dugno išgėrė, — nustebo rašytojas, — nors nėra greitas su nektaru. Tai jūsų akys...

Aplink Papartienę susidarė ratelis. Morkūnas pasilenkė prie rašytojo.

— Nepavydi?

— Ne, — ir pilnas triumfo, konjako veikiamas, pašnabždėjo į ausį:

— Laimėjau pagaliau.

— Ką?

— Papartienę.

— Juckauji, — šaltai nukirto Morkūnas.

— Tokia moteris tik žaidžia, bet ji nepalūžta.

— Pirmadienį šeštą valandą pasimatymą paskyrėm. Pirmą kartą ji taip išdriso. Tik tu niekam nę žodžio. Ir iš viso turiu pasitraukti, kad mus su ja kartu nematytų.

Skulptorius klausėsi juokavimų neįsijungdamas į kalbą, bet pasigirdus valsui, jis tuojau nusilenkė Papartienei, kuri, lyg ir nu-

stebusi, pakilo iš vietos.

Morkūnas nors stipriai ir arti laikė ją prie savęs, bet kartu pagarbiai, neperžengdamas ribos.

— Aš mačiau, kad jūs nešokat, pone, — pirmoji prabilo Papartienė.

— Kodėl? — žiūrėdamas tiesiai į akis paklausė vyras.

— Jeigu tikėtis jūsų draugui, tai jūs visų neapkenčiat.

— Jis klysta, be to, jis nėra mano draugas. Iš viso aš neturiu draugų.

Papartienė kiek išplėtė savo spindinčias, siauras akis.

— Tuo tik patvirtinat, kas apie jus pasakyta. Ir niekad neturėjot draugo?

— Turėjau, ponai. Kvailys, junioras būdamas, su mediku pradėjau megsti draugystę. Kartą, jo priprašytas, varginantį darbą už jį atlikau. Jis už tai gavo 200 litų, o man nė cento nedavė, nors aš tada ir stipendijos neturėjau. Nuo to laiko atsisveikinau su draugyste.

— Bet tai klaidinga, logiškai pagalvokit. Juk ne vien brunetai pasaulyje, yra ir blondinų. Ar nesutinkat?

— Sutinku, ponai. Bet aš nesismulkinu, žmogaus išeities bazę suradęs, o toji bazė yra parazitizmas.

— Čia, spandos baliuje, kur net oras persunktas prabanga ir džiaugsmu, tikras paradoksas klausytis tokių žudančių minčių. Koks fantomas jas išugdė?

— Čia, spandos baliuje, kur net oras

persunktas prabanga ir džiaugsmu, tikras paradoksas klausytis tokių žudančių minčių.

Koks fantomas jas išugdė?

— Čia, spandos baliuje, kur net oras

persunktas prabanga ir džiaugsmu, tikras paradoksas klausytis tokių žudančių minčių.

Koks fantomas jas išugdė?

— Čia, spandos baliuje, kur net oras

persunktas prabanga ir džiaugsmu, tikras paradoksas klausytis tokių žudančių minčių.

Koks fantomas jas išugdė?

— Čia, spandos baliuje, kur net oras

persunktas prabanga ir džiaugsmu, tikras paradoksas klausytis tokių žudančių minčių.

Koks fantomas jas išugdė?

— Čia, spandos baliuje, kur net oras

persunktas prabanga ir džiaugsmu, tikras paradoksas klausytis tokių žudančių minčių.

Koks fantomas jas išugdė?

— Čia, spandos baliuje, kur net oras

persunktas prabanga ir džiaugsmu, tikras paradoksas klausytis tokių žudančių minčių.

Koks fantomas jas išugdė?

— Ir kam gyvenat, kas jums lieka?

— Džiaugsmas. Viską tai į save sunkiu,

kas man teikia džiaugsmo, kas sotina, kas teikia malonumo. Viskas, kas nors valandėlei leidžia užsimiršti — gėris. Septynios didžiosios nuodėmės man nėra baubas, išskyrus nužudymą — prieš tai estetinis pojūtis šiaurėsias. O estetinis pojūtis man sąžinė atstoja.

— Ir jokių skrupulų nejauciat?

— Esu absoliučiai laisvas.

— Neįmanoma! Santykių su visuomene verčia jus tušuoti savo silpnybes, verčia vengti daugelio dalykų, vengti tai, apie ką jūs svaįjojat, ko siekiat.

— Gyvenime turėjau tokią karštą pirtį, kad daugiau joks karštis man nebebaisus. Aš nelegalus vaikas. Tamsaus miestelio liežuviu — mergos vaikas.

— O!

— Matot, net šuktelėjot pasipiktinusi.

— Ne tai...

— Tėbūnie, manęs tai nejaudina. Kiek prisimeru, taip buvau vadinamas. Tamsi liaudis ir vaikai gali būti žiauresni ir už vėlinį.

Kiekvieno niekšo, tamsuolio, skurdžiausio maloniausia pramoga kitą pirštu badyti. Iki dešimties metų amžiaus tiek buvau įpratęs prie mergos vaiko, kaip šuva prie vardo. Tik kai pradėjau jausti gyvenimą, kai mergaitės pradėjo kreipti mano akis, tada pasislėpęs vos akių neišverčiau iš įtūžimo. Blogiausia, kad buvome neturtingi. Motina — eilinė tarnaitė. Žinoma, jei motina būtų ėjusi kitu keliu, gal

lengviau būtų buvę verstis, bet ji tik kartą apsiriko — kai įsimylėjo. Vėliau ėjo kiekiausių gyvenimo keliu — darbo keliu. Taigi pinigai, kaip skydas, nedengė mūsų, todėl ir buvome ištatyti pajuokai.

— O jums nepadėjo... tas...

— Krauju tėvas? Jis apskrities miestelio garsenybė — advokatas. Būdamas protingas žmogus, jis griežtai paneigė gandus ir kalbanties teismu pagrasė. Jis pasistengė užmiršti mano motiną, tartum ji ir pasaulyje nebūtų buvusi.

— Niekas.

— Pradžioje panašiai ir aš galvojau. Sakiau, nžaugęs nužudysiu, bet vėliau, pamatęs jo teisingą legalią žmoną, supratau ir atleidau.

— Che, cha, — juokėsi Papartienė. — Jūs žavus.

— Pridėkit, kad esu ir geros valios pilnas, nes ne tik atleidau, bet dar dėkingas likau. Gyvenimas — geras mokytojas.

— Ak, pagaliau jis susiprato, padėjo jums?

— Kur tau! Sakiau — jis nebuvo lengvopėdiškas, bet ilgainiui patyriau, kad tėvas apdovanojo mane daug patvaresniu ir vertingesniu turto, negu pinigai. Iš tėvo paveldėjau protą, gebumus; iš motinos — dailų veidą, gražtumą. Toji kombinacija labai greit išgydė mano žaizdas.

(B. d.)

FEDERALINIAI MOKESČIAI 1957 M. VALSTYBEI DUOS 10 BILIONŲ DOL.

JONAS KAZLAUSKAS, Cleveland

III

Federaliniai akcipo mokesčiai, surenkami gamintojų importuotojų ir detalistų iš vartotojų už tam tikras prekes ar patarnavimus, yra mokami federalinei valdžiai Vašingtone. Jie yra vienodi visose valstybėse ir patys seniausi. Tačiau 1930 m. depresija, antrasis pasaulinis karas ir Korėjos konfliktas ypatingai prisidėjo prie jų išaugimo. Jie sudaro apie 14% federalinių pajamų. 1957 m. biudžetui duos maždaug 10 bilijonų dolerių.

Jų pastovumas, padalinimas tarp gyventojų, surinkimas ir įtaka tautos ekonominiame gyvenime yra svarbūs.

Dabartinė akcipo mokesčių sistema susideda iš daugiausiai, negu 50 įvairių mokesčių, kuriuos galima grupuoti į keturias pagrindines kategorijas: alkoholinių gėrimų ir tabako, susisiekimo ir komunikacijos (transportation and communication), įvairių kitų ir detalistų (retailers).

1. Akcipo mokesčiai už alkoholinius gėrimus ir tabako produktus vaidina pirmaujančią vaidmenį, sudarydami apie 47% visų akcipo mokesčių. Alkoholinių gėrimų gamintojas moka \$10.50 už galioną (proof gallon) degtinės, \$9.00 statinei (31 galionas) alaus, nuo 17 centų iki \$2.25 galionui vyno (priklausoma nuo stiprumo); pokeliui cigarečių 8 centai ir 1,000 cigarų nuo 75 centų iki \$20.00, atsižvelgiant į jų svorį ir kainą.

Gamintojai juos moka štampu (stamps) formoje federalinei valdžiai, o vartotojas randa juos įkalkuliuotus prekių kainoje.

Pajamos iš jų yra gana pastovios, ypatingai iš tabako gaminių, kadangi suvartojimas mažai svyruoja.

Alkoholinių gėrimų ir tabako akcipo mokesčiai yra argumentuojami tuo, kad šios prekės nėra būtinos žmogui egzistencijai, o pirmųjų pasekoje įvyksta socialinių blogybių; skrybių, automobilių nelaimių ir kt.

2. Susisiekimo ir komunikacijos mokesčiai duoda 40% visų akcipo mokesčių pajamų. Į šią kategoriją įeina automobiliai, autobusai, traktoriai ir sunkvežimiai — 10%, automobilių dalys — 8% nuo gamintojo pardavimo kainos. Ši kaina yra suma, kurią gamintojas gauna pardavęs, atėmus transporto ir pristatymo išlaidas. Kitais žodžiais tariant, pardavimo netto pajamos yra pagrindas mokesčiui. Pagandos — 8 centai svarui, alyva — 6 centai, dyzelio kuras ir benzinas — 3 centai už galioną.

Benzino mokesčiai, įsigalėjus liepos mėn. 1 d. 1956 m. Highway Bill buvo pakeltas 1 centu. Tas pats įstatymas įvedė naują sunkvežimio naudojimosi mokesčių; sunkvežimio, kurio bruto mokesstinis svoris, įskaitant priekabas, yra virš 26,000 svarų, turi savo mokesčių už kiekvieną 1000 svarų mokama \$1.50 ir metus, arba maždaug \$50.00 ir metus.

Už pajamas iš transportacijos turto (property) — 3%, už pergabenimą angliui 4 centai tonui, už naftos pristatymą vamzdžiais 4½%. 10% už pajamas iš transportacijos asmenų ir taip 10% už telefoninius pasikabėjimus bei telegrafo žinias.

Svarbiausi argumentai už šiuos mokesčius yra lengva administracija ir "benefit" principas — federalinė valdžia rūpinasi keliais ir jų statyba bei teikia privilegiją gyventojams jais naudotis.

3. Šią kategoriją sudaro visi likusieji akcipo mokesčiai, išskyrus detalistų: įvairūs elektriniai, gėrimų ir tabako, susisiekimo, žvešūnų, lygintuvų, džiovintuvų — 5%, elektros lempučių, radijos, televizijos, sporto įrankiai, muzikos instrumentai, foto aparatai, filmos ir pistoletai, kurių tarifas yra 10% gamintojo pardavimo kainos, degtukai, bi-

liausių mokesčių yra uždėti ne prekių kainai, bet kiekviui — maitinėj (degtinei ir benzinui už galioną, cigaretėms už 1000 štukų). Pajamos iš jų keičiasi mažiau, negu iš prekių, kur mokesčiai bazuojamas vertė. Be to, reikia pastebėti, kad minėtų gaminių suvartojimas, palyginamai yra pastovus.

4. Detalistų akcipo mokesčiai įsigaliojo 1941 m. Jie skiriasi nuo gamintojų akcipo mokesčių tuo, kad yra didesni, nors tarifas yra 10%, ta prasme nes mokama už detalisto parduodama, o vartotojo perkama kaina. Paprastai detalisto pardavimo kaina yra aukštesnė, negu gamintojo. Šis, dažnai vadinamas liuksuso-prabangos mokesčiu, liečia prekes pagamintas iš kailių ar prekes, kuriose vyraujanti medžiaga yra kailiai, brangenybės, laikrodžius, didesnę dalį kosmetikos reikmenų ir lagaminus — čemodanus.

Kaip dauguma mokesčių taip ir šie turi nesklaidumą, neigiamų savybių ir gerų privalumų, kurie vienu ar kitu būdu daro įtakos valdžiai ir jų mokėjimams.

Pagrindinis argumentas prieš federalinius akcipo mokesčius yra jų regresyvinis charakteris. Reikia, kad asmenys su mažomis pajamomis sumoka didesnę procentą savo pajamų, negu aukštų atlyginimų asmenys — pirmieji išleidžia beveik visą savo uždarbį pragyvenimo reikmenims, antrieji tik dalį.

Tarifo nevienodumas yra taip pat smarkiai kritikuojamas. Degtinės akcipo mokesčiai sudaro apie 44% vartotojo mokamos kainos, tuo tarpu cigarečių 36%, o cigarų tik 9%. Saldytuvai turi 5%, automobilio 10% gamintojo pardavimo kainos mokesčių.

Apdėjimas mokesčių vienoms prekėms paliekant kitas panašaus pobūdžio laisvas nuo mokesčio, nėra tikslus metodas. Tiesiog raketė: ir pašluozos turi akcipo mokesčius, o orasvaidžio kamuolys ir pačiūzos ne. Už lūpų pieštuką, elektrinį indų plovėją, lygintuvą ir elektros lempučių mokamas mokeskis, tuo tarpu mašinoninės kojinės, skalbimo mašina, elektrinė barzdai skustis mašinėlė ir žvakės yra laisvos nuo mokesčio.

Mokesčiai už alkoholinius gėrimus, tabako produktus ir susisiekimą, išskyrus komunikaciją, duoda 81% visų akcipo mokesčių pajamų. Tačiau alkoholiniai gėrimai, tabakas ir susisiekimas paima tik 20% visų gyventojų išlaidų, atmetus maistą, vadinasi, per didelę koncentraciją vienos prekės, pamirštant kitas.

Jungimas daugiau prekių į akcipo mokesčių rėmus, sumažinant esamus tarifus duotų tiek pat, jei ne daugiau pajamų ir būtų išvengta egzistuojančios diskriminacijos.

Iš teigiamų savybių pirmiausia tektų paminėti pajamų pastovumą. Daugelis akcipo mokesčių, būdami tam tikras procentus prekių vertės, kainoms kylančioms, pajamos didėja ir daugiau surenkama. Keletas iš svar-

Akcipo mokesčio administracija yra lengva ir nebrangi. Finansų Ministerija, pravedusi šiuo reikalu tyrinėjimus, priėjo išvados, kad mokesčių administracijos kaina daug priklauso nuo mokėtojų skaičiaus. Šie mokesčiai yra sumokami mažesniu skaičium asmenų, negu pajamų mokesčiai — apie 300,000 gaminto-

jų firmų ir 2 milijonai detalistų krautuvių.

Patogūs mokesčių mokėtojui — vartotojui, kadangi jis moka kai perka prekes (automobilis \$3,000 vertės turi apie \$210 akcipo mokesčių) ar naudojasi patarnavimais. Jis retai yra permokamas ar nedamokamas, kas daugumoje atsitinka su pajamų mokesčiais. Mokesčių mokėtojas negali išvengti pajamų mokesčio arba jį sumažinti, nemažinant pajamų. Akcipo mokesčiai gali būti sumažinti perkant mažiau prekių apdėtų mokesčiais.

Akcipo mokesčiai pasiekia tuos gyventojus, kurių pajamų mokesčiai neliečia, — kiekvienas atiduoda savo dalį federalinei valdžiai.

APIE SANTARIEČIŲ DARBUS

II

L. SABALIONAS

"Mintys ir Darbai"

Vienas iš pačių svarbiausių, jau atliktų darbų laikyti tik ką pasirodžiusį Santaros metraštį, "Mintys ir darbai". Ir tai ne dėl to, kad darbas ar lėšų, o tik dėl jo aktualaus ir gyvo turinio, paliečiančio daugelį išeivijos klausimų.

Didelių nuosirdumų ir Lietuvos nelaimę pergyvenančio žmogaus jautrumu, Karolis Drunga nagrinėja "asmens santykio su tautybe požirius". Ir vėl, kaip ne sykį praeityje, įvairiais būdais bandoma ugdyti ar bent išlaikyti tautinį sąmoningumą jaunojoje išeivijos kartoje, tikint, kad bent viena iš sumintų priežasčių sužavės jaunuolį lietuvių bei. Pristatoma tautinė bendruomenė, kaip geriausia aplinka pilnintiniam asmeniui išsivystymui; atmetamas "problemos apsprendimas naudos momentu"; nusakoma pareiga būti lietuvių; atmetama meilė pasauliui be meilės Lietuvai; iškeliamas emocinis momentas "solidarumo išreiškime"; ir lietuvių pristatoma kaip garbės reikalas — tai momentai, kurie turėtų žadinti lietuvių.

Reiškiu pagarbą ir simpatiją gerbiama K. Drungai, įdedant tiek širdies, nors ir žinant, kad tautinė bendruomenė nebuvo būtina net ir kairiųjų mūsų intelektualų išsivystymui; kad "naudos momentas" visgi gali būti ir neretai yra betkokį apsisprendimą lemiančių veiksmų; kad bet kokia pareiga gali būti ar tai iš viso neįmanoma ar vengiama; kad meilė pasauliui visgi ne tik kad gali, bet kairiųjų ir yra suprantama kaip veikianti į pasaulį tiesioginiai, o ne per individualias tautas; kad "solidarumo išreiškimas" gali neįžavėti Lietuvos net neįsivaizduojančių jaunuolių; ir kad garbės reikalas reikalauja ir stiprybės ir didybės iš kasdieniško žmogaus.

Žinoma, jei joks atsakymas negalės paveikti tam tikro skaičiaus žmonių, tai viltis vistik glūdi tame, kad daugelis visgi

ras sau atsakymą to paties K. Drungos straipsnyje. O gal daugieliui problema iš viso neiškils! Tikrai "palaiminti tie atvejai, kada lietuvis bet kurioje padėtyje ir be jokių savyje ieškomų argumentų gali pasakyti — mano tėvai buvo lietuviai, aš esu lietuvis..."

Istorikas Vincas Trumpa gilinasi į tą visada aktualią "laisvės problemą", jungdamas dar ją su "demokratijos perspektyvomis".

Patį istorijos vyksmą V. Trumpa aiškina kaip "kovą dėl laisvės: laisvės pasirinkti, laisvės pažiūrėti, laisvės vertinti ir laisvės kurti". Pastebima, kad jei žmogus šiame amžiuje pajėgė išsivaduoti iš Dievo ar dievų ir gamtos baimės, tai jis netik kad nepajėgė, bet dar labiau įkrito baimės prieš patį žmogų. Įvertinęs proto nusilenkimą minios aistrai dvidešimtojo amžiaus viduryje, o taip pat ir tikėjimą dievais, išeikštą į tikėjimą "autoritetu, partija, ideologija", V. Trumpa negalėjo džiuginti demokratijos ateitimi. Vilties ieškota, tačiau, taip pat toje pačioje demokratijoje — jos sugėbėjime prisitaikyti prie nuolat besikeičiančio istorinio vyksmo.

Savo "atsisveikinime su Lietuva ir susitikime su lietuvių" Vytautas Kavolis metė "gyvosios lietuviybės" mintį, dabar ir jo paties ir jo kolegų Santaroje vystomą. Tai intelektualo sukilimas prieš tradicijos varžtus (varžtus, kurie daugumoje savyje nėra nei lietuviški, nei bet kada tokiais buvę) ir nenulstamos pastangos savita lietuviška kūryba savo gyvenimą įprasminėti likimo duotoje vietoje ir laike. Tai dar lietuviškesnių vertybių ieškojimas.

"Žvilgsniu į meną" Rita Zukaitė atidengė meno savoką, jo vietą, ir provokaciją, žinodama, kad pačios "problemos neišspręs". Pastangos turėjo "išskelti aikštę dalį to problematiku, kuris visada slypėjo meno savokoje". O tai išskelti pavyko

Raudonasis Kryžius vykdo piniginę rinkliavą. Kai pasibels į tavo namų duris — atidėk auką.

jai ir Santaros suvažiavime ir dabar straipsnyje.

Poetas ir minia

Kaip ne vieną savo gyvybės kibirkštį Dr. H. Nagys pažadino trečiajame Santaros suvažiavime, taip ir dabar savo straipsniu metraštyje jis vėl atidengia prasmės ir grožio pasaulį jauniesiems kartai, kuriai jis anksčiau kalbėjo ir kuriai dabar rašo.

Ne daug kas buvo sutiktas su šiomis ovacijomis, kokiomis buvo sutiktas H. Nagys minėtame suvažiavime. Šis "jaunosios kartos poetas" suėjo su ta pačia jaunąja karta ir abu atrado vienas kitą dabarties pastatytą klausiną problemoje. Poetas su savo minia, o minia poetą. O jau toks susitikimas, gilus ir išpūdingas.

Vargu ar begalima geriau nusakyti "jaunųjų poetų" pastangas apdairuojant dabartį, kaip kad nusakė pats H. Nagys — "Taip nusigriebia poetai nuo prasto rojaus transfiguraciją ir atsigriebia į patį ieškojimą. Ieškojimą atsakymų į savo būties mįsles". Vargu ar gali kas geriau įspėti ir tos pačios jaunosios (nebe poetų), benamės kartos nuotaiką — kartos, kuri "prarastąjį rojų" myli, gerbia, bet kuri gyvena savame pasaulyje.

Pakvietimas "santariečių gyvenimo" redaktoriui

Visada su malonumu ir įdomumu seku Dirvos naują akademinį skyrį "Santariečių Gyvenime". Tiek jo informaciją, tiek ypač jo gyvus, trumpus vedamusius. Kartais čia irgi pasitaiko vienas kitas keistos dvasios teigimas (pakviestas galėčiau vieną ir nurodyti) arba ginčytina tezė. Bet juk tikrasis gyvenimas dažnai susideda iš "keistų dvasių" ir ginčytinų tezių.

Dirvos 8 nr. įdėmiai paskaičiau naudingą mūsų dviejų žurnalių — Darbo ir Santarvės — apibūdinimą ir trumpą įvertinimą. Turbūt, ne aš vienas sutinku su išvadomis, kad tokie žurnalai vienas kitą gali papildyti, ir dažnai vienas duoda tai, ko antram trūksta, ir atvirkščiai.

Taipgi turėčiau sutikti, kad Santarvės žurnalo kultūrinis, ypač literatūrinis skyrius nėra pakankamai stiprus, nei platus. Tat juk pirmiausia priklauso nuo bendradarbių. Būdamas to žurnalo redakcijos nariu ir dažnai jam pats vienu kitu tos rūšies straipsniu padėdamas, dar dažniau kreipdamasis į kitus rašytojus, aš įsitikinau, koks daugeliui iš mūsų yra pasidavęs sunkus ir nesklaidus spaudos darbas. Tačiau nedrįsčiau žurnalo dėl to perdaug nupeikti. Kiekviename numeryje vis yra kultūrinėmis, literatūrinėmis ar lingvistinėmis temomis straipsnių, kuriuos per keturius metus sudėjus susidarytų gražus tomelis. Ir klausimų ten svarstyta ar bent iškelta dešimtims!

Kaip "Santariečių Gyvenime" redaktorius ar jo bendradarbis tai įvertina?

Pagirdamas Santarvę už jos blaivumą apie mūsų dabarties

Gal dėl to ir artima mums ta "jaunoji poetų karta", nes ir jai, kaip mums patiems, geriau blaškytis naktį, negu gyventi iliuzijų rojuje. Gal ir ji, kaip ir mes, paminklus tik gerbia, bet ne garbina. Ir mūsų negasdina dabartis, negasdina naktis — "nebūtis, nežinia, kasdienybė ir praradimai" — nes "ji tėra rytmečio pradžia".

Jei ir piktai, tai tuo pačiu nuosirdžiai, norisi sušukti: šalin su visais, kuriems tradicinė vaizduotė neleidžia "netik susigyventi, bet net įsivaizduoti" ("Mūsų Vytis", No. 75, 3 p.) gyvenimo dabartį, kurie jau dvasiniai seno dar suaugti nesuspėję! Gi mes, būdami "ištikimi ir savo broliui ir savo žemei", ieškosim prasmės šiandieninėje lietuviybėje, tikėdami, kad ji, kaip mūsų gyvenimo atspindys, ir tikra ir gyva.

Gyvenimas realybėje, nors ir ne toks mielas ar gražus koki kad prisiminimai pieštų ar ateities žadėtų, yra vistik prasmingas. Bet nesupraskite mūsų klaidingai — mūsų sukilimas nėra "prasto rojaus" atmetimas. Mes juo gerime, jo ilgame, ir iš tų prisiminimų sau jėgų semiamės, tačiau, mes dabarties nebijom ir tik ją gyvenam.

politinius reikalavimus, jis toliau rašo: "Bet užtat kultūrinioje klasimoje, ypač literatūrinėje ir lingvistinėje diskusijose, Santarvė kartais padvelkia keisčiausia dvasia: tarytum būtų išpardavinėjamos vertybės, kerštauja už tai kad jos pasirodė per sunkios, kaip gyvenimo būdas".

Norėjam šia proga: 1. paklausti, 2. paprašyti.

Paklausti: ką iš tikrųjų, lingvistiškai ir logiškai, reiškia ir nori pasakyti man nesuprantama antroji cituotojo sakinio dalis (po dvitaškio)? Būtent, kokios vertybės tarytum išpardavinėja-

mos... kaip ir kokios yra pasirodžiusios per sunkios... kodėl jos būtų neįmanomos, kaip "gyvenimo būdas"... kur ir koks ir kam čia būtų "kerštavimas"?

Drauge su tuo paklausimu, noriu paprašyti ir pakviesti: ar negalėtų santariečių skyriaus redaktorius ar jo kuris bendradarbis aiškiai lingvistiškai ir konkrečiai pasakyti ir išdėstyti, kur ir kodėl Santarvės keliuose kultūrinuose, ypač literatūrinuose ir lingvistiniuose klausimuose, padvelkia toji keisčiausia dvasia? Kur tas jos problemų keistumas, nepagrįstumas ar prasilenkimas su bendraisiais dabartiniais lietuvių tautiniais ar dvasiniais reikalavimais? Ir koks gyvenimo būdas mums reikalingas?...

Maloniai ir draugiškai kviesčiau nors trumpiau pasisakyti per Dirvą ir plačiau per Santarvę. Esu įsitikinęs, kad šis žurnalas nevengtų diskusijų jokioms kultūrinėms temoms ir nebijotų jokių "keistumų". Ypač diskusijomis dėl problemų, o ne dėl asmeniško charakteristikų, kas, deja, mūsų spaudoje dar dažnai pasitaiko ir kur šių iliuzijų autorius nesijaučia be nuodėmės.

Konkrečiai ir visapusiškiau pasisakius, gal tada mes suprastume ir tuos mįslingus Tebų orakulo žodžius apie vertybių išpardavinėjimą, jų persunkumą, gyvenimo būdą ir kerštavimą. Gi suprastę, galėsime pasvarstyti ir gal priėti kokių bendrų ir naudingų išvadų.

Bronys Raila

BEFORE YOU BORROW TO BUY A HOME GET OUR LOW RATES AND HELPFUL TERMS

FOUNDED 1894

The Cleveland Trust Company

THE BANK FOR ALL THE PEOPLE

IŠTIKUS GAISRO NELAIMEI

Kada jūsų namai arba raskai tampa sulaikinti arba sugadinti ugnies, kreipkitės į P. J. KERSIS, dėl apkaivavimo, ko visada reikalauja apdraudamos kompanijos pirm, negu išmok už nuostolius.

P. J. KERSIS,
609 Society for Savings Bldg.
Telef.: Main 1-1773
Rezidencija: PENINSULA 252

PASINAUDOKITE PROGA

Jei ieškote tokios knygos, kuri malonu paskaityti ir miela turėti savo bibliotekoje, pasirūpinkite įsigyti šiuos mūsų leidinius:

Zemė dega, Jurgis Savickas, atsiminimai, I t.	4.50
Zemė dega, Jurgis Savickas, atsiminimai, II t.	4.50
Apie laiką ir žmones, Jonas Aistis, atsiminimai	2.50
Mirusios sielos, N. Gogolis, apysaka	3.25
Milžino paunksmė, Balyš Sruga, istorinis veikalas	2.50
Cezaris, Mirko Jelusič, istorinis romanas, I t.	2.00
Cezaris, Mirko Jelusič, istorinis romanas, II t.	2.00
Cezaris, Mirko Jelusič, istorinis romanas, III t.	2.00
Broliai Domeikos, L. Dovydenas, premijuotas romanas	2.50
Rytų pasakos, Vincas Krėvė	2.50
Užuovėja, Marius Katiliškis, romanas	3.50
Barabas, P. Lagerkvist, apysaka, Nobelio premija	2.25
Tomas NiPernadis, A. Gallit, išgarsėjęs esto romanas	2.50
Kon-Tiki, T. Heyerdahl, garsi kelionių knyga	3.25
Karoliai, Guy de Maupassant, rinktinės novelės	2.50
Pavasarių audroj, Jieva Simonaitytė, romanas	2.50
Kolomba, Prosper Merimee, romanas	2.25

Visos šios knygos — rinktiniausi veikalai mūsų ir pasaulinėje literatūroje. Apsirinkti negalite nei viena. Užsisakydami tris iš čia esančių knygų, ketvirtą pasirinkare nemokamai. Rašykite ir pinigus siųskite

TERRA

3333 S. Halsted St., Chicago 8, Ill.

LIETUVIAI PER LIETUVIUS — LIETUVIAMS!

DAINORA

49, THORNTON AVE., LONDON, W. 4

Telf. CHI 2107

SIUNČIA DOVANŲ SIUNTINĖLIUS LIETUVON IR SIBIRAN

IŠ EUROPOS

NEBRANGIAU kaip kiti, bet žymiai GREIČIAU!

Medžiagos, avalynė, vaistai, laikrodžiai, baltiniai ir kit.

Ypatingai skubiam reikalui esant, užsakymai priimami telefonu Londone, CHI 2107.

Telefoniniai užsakymai automatiškai įrašomi plokštelėn, todėl negali įvykti klaidų.

ORO PASTO siuntiniai Lietuvą pasiekia per 10-15 dienų. Paprastu paštu 4-5 savaitės. Oro paštu 1 kilogramo persiuntimas kaštuoja 24 šilingai, arba 3 dol. 30 centų. Kiekvienas sekantis klg. — 9 šiling., arba 1 dol. 30 centų.

Pareikalavus, vaistai siunčiami pagal prisiųstą receptą.

Visi patarimai, paaiškinimai, kainoraščiai lietuvių kalboje siunčiami nemokamai.

Kiekvienas siuntinys, įskaitant visas išlaidas, apdraudžiamas.

Įmokėjimai grąžinami, jei siuntinys dingtų.

Rašykite lietuviškai, atsakysime lietuviškai tą pačią dieną.

SENIAU IR DABAR

Seno darbo pamegdžiojimas

K. S. KARPIUS

Pirmininko šimučio pranešimas

Miami, Floridos lietuvių kolonijoje, vasario 17 minint Lietuvos nepriklausomybės 39 metų sukaktį, Amerikos Lietuvių Tarybos pirmininkas L. Šimutis, iš Chicago, be kitko savo ilgoj kalboj pranešė, kad Amerikos Lietuvių Taryba ruošiasi rinkti milijoną parašų įteikti Amerikos vyriausybei reikalaujant Lietuvai laisvės.

Klausant jo to pranešimo, sugrįžo mintin seni žygių stengiantis išgauti Lietuvai Amerikos pripažinimą. Tada buvo rinkta milijonas parašų, viena iš daugelio priemonių, spaudžiant Washingtono vyriausybę pripažinti Lietuvą de jure.

Dabar milijono parašų sumanymas yra tik beprasmis pamegdžiojimas to seno darbo. Matyt ALT vadai nesugalvoja kitų geresnių darbų. Tie vadai, laiką ALTą savo globoje nuo 1940 metų, nuseno savo darbas ir senais sumanymais.

Jie ir tada maža supratimo parodė, kai 1940 metais įsteigiant Amerikos Lietuvių Tarybą galvojo, kad karas pasibaigs už keleto mėnesių ir krikščionys dekretojai, kaip stipri lietuvių tauta, galims vėl Lietuva valdyti. Jie atsisakė sudaryti bendrą Amerikos lietuvių fondą tautai gelbėti. Sakė, kad tautai kiekviena srovė turi savo fondus ir ALTą veiklai skirs tik reikalingas sumas.

ALT'o pasivažinėjimai

Neišėjus taip, kaip 1940 metais galvota, per pastarus 16 metų ALT'o vadai labai pamėgo važinėti į Washingtoną. Milijono parašų nuvežimas į Amerikos sostinę jiems būtų nauja, smagi pramega.

Pramogavimas yra žinomas jų užsiėmimas. Man į akį krito "Vienybės" vas. 6 straipsnyje "Senoji Chicago" kelios eilutės, kur kalbama apie ALT'o vadų atmetimą mažos sumos vienam reikalui, kad, kaip korespondentas sako, "daugiau pinigų paliktų 'vežimui tepti,' atseit, Vykd. Komiteto iškiloms į Washingtoną." Ano milijono parašų istorija toliau Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo faktui pasiekus Ameriką, Amerikos valdžia Lietuvą skaitė de facto. Lietuviai ėmėsi visokių pastangų, kad pripažintų Lietuvą ir jos vyriausybę de jure.

State Departamente vyravo prorusiška orientacija, kad Rusija nedaloma. Kai kas net laukė, kad gal dar Rusija Lietuvą prisijungs atgal.

Be kitų žygių, tautininkų veikėjai 1919 metų balandžio 12 d. sumanė rinkti milijoną parašų po petiją, prašančia Amerikos pripažinti Lietuvos Respubliką de jure. 1921 metų gegužės 30 dieną į Washingtoną nuvažiavo apie 150 veikėjų tuos parašus įteikti. Ir specialioji komisija įteikimą atliko.

Dar po eilės visokių kitokių pastangų, petijų, delegacijų ir propagandos, prezidento Hardingo (respublikono) administracija suteikė tą reikalingą Lietuvai pripažinimą liepos 27 d., 1922 metais.

Kitu srovė veikėjai tam milijonui parašų prieštaravo, nerėmė. Tačiau darbas buvo pravestas iki galo.

Seniau ir dabar

To laikotarpio lietuvių delegacijų važinėjimas, milijono parašų rinkimas ir pastangos spausti Kongreso atstovus remti Lietuvos pripažinimą buvo reikalingas. Iš nebūto dalyko reikėjo suverti būta.

Nuo to laiko Lietuvos respublika ir dabar laikoma gyvuojančia, jos pavergimo nepripažįstama.

Sovietams savo užkariavimą vykdydami, Amerikai nelieka kitos išeities, kaip ruošti Rusijos ir komunizmo sutriuškinimui. Ir tik tada gali ateiti išlaisvinimas visų pavergtų tautų, jokių atvejų ne vienos Lietuvos, nežiūrint kaip įkyriai mes savo reikalavimus kartosim.

Nuo 1940 metų spalio 15 d., kada prezidentas Rooseveltas ALT'o delegacijai pareiškė, kad Lietuvos nepriklausomybė pasilieka pripažinta po senovei, niekas to fakto nė valandai nebuvo atmetę. Priešingai, Lietuvos ir kitų pavergtų tautų laisvinimo klausimo šūkliai augo ir populiarėjo.

Pav., šiemet Lietuvos nepriklausomybės 39 metų sukakties proga, "Congressional Record" nr. 25 knygoje yra apie 15 puslapių smulkiais raidėmis keleto Kongreso atstovų Kongrese sakytų kalbų, diskusijų, pareiškimų simpatijų Lietuvai, smerkimas Sovietų Sąjungos, jos vadų ir t.t. Proklamacijos išleido 12 gubernatorių, kelių miestų mayorai. Daugelyje vietų kalbėjo kongresmanai ir senatoriai. Ir visi kartojto sutikimą ir pripažinimą, kad Lietuva atgautų laisvę.

Lietuvos klausimą gyvą palaikyti ir jį aktyvinti galima ir kitais būdais, panašiai kaip darė Lietuvai Vaduoti Sąjunga ir paskiau Amerikos Lietuvių Tautinę Sąjungą rengiant saskrūdyčius Washington, kitaip veikiant įtakinguosius.

Reikia dėti pastangas ir skiepyti amerikiečiuose komunizmo pavojų, kad ir jie verstų savo vyriausybę dirbti sovietų galybės sprogdimui. Priešingu atveju neišliks saugi ir Amerika, nebus išlaisvinta nė viena tauta.

Paskirai vienos Lietuvos mums niekas neišlaisvins. Amerikoje reikia remti tokius kongreso atstovus, gubernatorius, kurie skelbia atvirą kovą komunizmui ir sovietams, bet ne tuos, kurie dirba pataikaudami Maskvai, leisdami jai veržtis ir pavertti dar laisvus kraštus.

Yra didelių darbų ir savo tarpe — tautinės vienybės ugdymas, ne skaldymas, kuo ALT vadai dabar užsiima. Reikia dėti visas pastangas jaunimą išlaikyti lietuviams, suaugusius sergėti nuo atšalimo lietuviškiems reikalams, kad atėjus laikui, būtų kam į Lietuvą grįžti, kam jos atstatymui ankas dėti.

Reikia pagaliau susiprasti savo tarpe, pripažinti esančius nepriklausomos Lietuvos veiksmus ir atstovybes. Surenkamas aukas neleisti pasivažinėjimams, bet auginti geležinį fondą naujos Lietuvos pagrindams tiesti.

KAS
UŽSISAKĖ
DIRVĄ —
TAS NESIGAILEJO!

1957 CLEVELAND HOME & FLOWER SHOW

9 DAYS
INCLUDING
2 Saturdays 2 Sundays
SHOW HOURS
Opening Day, Sat., Mar. 9,
1 p.m. to 10:30 p.m.
Daily until closing day,
11 a.m. to 10:30 p.m.
Closing day, Sun., Mar. 17,
11 a.m. to 8:30 p.m.

90X OFFICE AD

75

Come Early!
Come Often!

MARCH 9, THRU MARCH 17

PUBLIC AUDITORIUM

Iženkite į šiltą, malonų
"Prelude to Spring"JŲS JAUSITE ATSIGAIVINĘ vidury
dramatiškos miško scenos... gražūs dar-
žai ir žolynai.

GRAŽŲS VIDAUS... LAUKO GYVENIMAS!

Viskas įrengta NAUJAI!
• 250 pavyzdžių įskaitant:
• RCA-WHIRLPOOL MIRACLE virtuvę
• GENERAL ELECTRIC KARAVANUS
• Du paskutinio žodžio namai... prieš-
akmbaris, maudyklė, žodynas.Specialus C.T.S. autobusų
patarnavimas!"KELEIVIO"
KORESPONDENTAS
JAU "TIESOJE"

Buvęs "Keleivio" korespondentas iš Londono, kaip jau buvo rašyta, prieš kiek laiko išvyko Lietuvon. Vasario 23 d. Vilniaus radijas perdavė tokią to, dabar jau "Tiesos", korespondento straipsnio ištrauką iš "Tiesos" apie Anglijos lietuvių:

"Anglijoje gyvenančių lietuvių dvasinei būklei pavaižduoti duosinu keletą skaičių. Iš apie 2000 belikusių naujųjų pabėgėlių, apie 100 yra beprotnamiuose, kaip nepagydomi. Veik toks pat skaičius yra apgydytų ir paleistų. Jau dešimtimis skaitomi savižudžiai, nuolat gausėja mirstančių nepasiekus amžiaus vidurio, girtuokliavimas yra besaikis.

Tų nelaimingųjų tarpe didžiausias procentas yra buvusių kariuomenės, kurie buvo atplėšti nuo tėvų. Tiems nelaimingiesiems niekas nepačėda. Anglijoje garsi organizacijų priekyje stovi hitleriniai talkininkai. Jų rankose yra ten gyvenančių lietuvių galvosenos formavimas. Jų tarpe rasite neatsikaisčiusių su mūsų kraštu ir firmomis buvusių pasiuntinybės tarnautojų. Jie priėmė Anglijos pilietinę ir vedė anglis. Lietuvių reikalai ir kraštas jiems rūpi tiek, kiek pernykštis sniegas. Ten rasite Gestapo, geto, konclagerių ir kalėjimų direktorius, net patį Vilniaus miesto gyventojų masinių žudynių budelį.

Jie su savo spaudos, agitacijos pagalba, sugeba išvilioti sunkiai uždirbamus pinigus. Jie moka įkalbėti, kad nerašyti laiškų į T. Lietuvą, kad neskaitytų tarybinės spaudos. Jie taip pat moka sufabrikuoti nusikaltimus ir įskųsti anglų žvalgybai, suorganizuoti sumušimus arba kitais būdais sutrūgdyti tiems, kurie nori grįžti namo. Toks suglasstas gyvenimas Anglijoje."

Skirtumas, atrodo, tik "spalvų ryškume", o iš esmės jis panašiai parašydavo ir "Keleiviję"...

SU JUOZU
KARABINU-GANSON
ATSISVEIKINANT

Vasario 24 d. Clevelande mirė senosios mūsų išeivijos tautietis Juozas Karabinas, 58 metų amžiaus, žinomas sportininkas, imtynių rengėjas, pasivadinęs Jack Ganson, kurį pakirto vėžio liga. Nuo 1954 metų jis turėjo dvi operacijas nuo tos ligos, tačiau vėžio atsikratyti negalėjo. Prieš Kalėdas vėl buvo nuvežtas ligoninėn, bet trečią operaciją daktarai jau atsisakė daryti.

Velionis Juozas buvo spaudos draudimo laikų Lietuvos knygnešio Karabino sūnus. Ir Juozas visada savo tėvų didžiudavosi.

Juozas, iš Lietuvos atvykęs 1914 metais, 15 metų berniukas, neilgai gyvenęs rytuose, išvyko į tolimus Amerikos vakarus, į garsų San Francisco miestą, kur jau iš ankščiau gyveno lietuvių. Ten augdamas į aukštą, stiprų vyrą, patekęs į ristininkų spor-

tininkų klubą, pradėjo toje srityje lavintis, 1921 metais laimėdamas pusiau sunkaus svorio imtynininko titulą. Po to tris metus laimėjo Pacifiko pakraščio sunkaus svorio ristikio titulą. 1924 metais, kaip pragarsėjęs ristikas, Juozas pateko į Amerikos ristikų skaičių Pasaulinėje Olimpiadoje Paryžiuje. Ten tačiau jį nugalėjo Švedijos ristikų komandos sunkaus svorio vyras.

Nepametė lietuvių

Pora metų vėliau, Juozas virto profesionaliu ristikiu, taip pradėdamas savo ilgametę karjerą toje sporto šakoje, kurią tik miršis nutraukė.

Tarp amerikiečių veikdamas tolimuose vakaruose per keletą metų, ir gal visai neturėdamas lietuvių laikraščio, Juozas vis tik neužmiršo savo tautos ir nuo lietuvių nepasidalino. Kur tik sąlygos leido, stengėsi palaikyti ryšius su mūsų spauda. Ir spauda apie jį paminėdavo.

Keliš metus ėmėsis su žymiais pasauliniais stipruoliais, sumanus vyras, jis pats pasiėmė imtynių rengimo biznio ir su geromis pasekmėmis.

Pasibaigus pelningai dirvai imtynių srityje vakaruose, Juozas pradėjo artėti į rytus, ieškodamas naujos dirvos. Imtynės esti pelningos patekus į gerą didmiestį. Juozas buvo nuvykęs Chicago, bet ten imtynių rengimu užsiėmė vietiniai. Iš Chicago atvykęs į Clevelandą rado tą patį — bet rado ir ką kitą: čia profesionalų imtynių biznis buvo nepaprastai iškilęs; čia pragarsėjęs buvo lietuvis Karolis Sarpalius, Amerikoje gimęs jaunuolis. Juozui Karabinui tapti imtynių rengėju proga, čia nebuvo. Gavęs kelis kartus darbo kaip ristikas, neišpopuliarėjęs, išvyko į Montrealį. Ten radęs atvira dirvą.

Dirvą iškelia Sarpalių

Bet su Clevelandu Gansonas-Karabinas ryšių nenutraukė. Pradėjęs rengti imtynes Montrealyje, jam reikėjo gerų ristikų ten bizniui išvystyti. Ir juos kviesdavo iš čia. Ir iš ten atsiųsdavo tokius savo ristikus, kokius čia publika mėgo.

Velionis Juozas palaidotas vas. 28, Šv. Kryžiaus kapinėse. KSK

Clevelande
ir APYLINKĖSE

Kaziuko mugės rengėjoms

nesitikėjus, kad taip daug atsiaras norinčių paragauti mugės pietų, įvyko daug nesklandumų. Rengėjos nuosirdžiai visų atsi-

šimtmečio lankėsi iš Europos lenkai ir graikai ristikai, kurie per keliolika metų, darydami klatingus šposus, imtynių biznį čia pasmaugė. Reikėjo naujos gentkartės tam sportui pamėgti, kai senoji gentkartė ėmė užmiršti praeiti.

Dirva, 1925 metais rengdama savo gegužinę, parsikvietė iš Chicago ten lietuvių tarpe kylančių ristikų Karolį Sarpalių. Jis gegužinėje gerai pasirodė laimėdamas, ir jo pamatyti atvykęs ir supažindintas miesto ristikų rengėjas juo taip susižavėjo, kad tuoj pakvietė jį ristinėms su kitose Amerikos dalyse išgarsėjusiais stipruoliais. Sarpalius rito juos visus. Jį pamėgo visas Clevelandas; jį miesto didžiąją auditoriją suėdavo po 8 ir 10 tūkstančių žiūrėtojų. Ir visų lūpose skambėjo tik Karolio Sarpaliaus vardas. Tas tęsėsi per keletą metų.

Juozas Karabinas, dirbęs kelis metus Montrealyje ir kituose Kanados didmiesčiuose, persikėlė į Buffalo, paskui į Pittsburghą. Pagaliau, kai senasis ristikų rengėjas Clevelande baigė savo biznį, jo vieton atėjo Gansonas-Karabinas. Prieš jį nemažomis pastangomis ristikines testis, nes sėjęs buvo lietuvis Karolis Sarpalius, Amerikoje gimęs jaunuolis. Juozui Karabinui tapti imtynių rengėju proga, čia nebuvo. Gavęs kelis kartus darbo kaip ristikas, neišpopuliarėjęs, išvyko į Montrealį. Ten radęs atvira dirvą.

Velionis Juozas palaidotas vas. 28, Šv. Kryžiaus kapinėse. KSK

prašo, ypač Amerikos Vyčius, ateitininkus ir skautų atstovus, kurie neturėjo progos tinkamai pabendrauti per jų Šv. Kazimiero tradicinius pusryčius.

Visoms ir visiems Kaziuko mugės talkininkams širdingas skautiškas ačiū.

Į pasilinksminimą atėjo tik viena kaukė — Pavergta Lietuva (T. Stasaitė). Jai buvo įteiktos abi dovanos, skirtos prekybininku Klimaičių ir Gražulių.

Clevelando skautės

Clevelando santariečiai

pradėjo aukų vaju Kosto Ostausko "Kanares" išleidimui. Santaros įgaliotinis tam reikalui Clevelande yra inž. Albertas Vaitaitis. Aukų dydis nenustatytas. Asmenys aukodami penkis dolerius (ar daugiau) tampa garbės leidėjais. Jų pavardės bus išspausdintos išleistoje knygoje, kurią kiekvienas garbės leidėjas gaus nemokamai.

Pirmųjų aukotojų tarpe jau

yra ir vienas garbės leidėjas. Tai p. Aleksas Sperikaitis, žinomas L.V.S. "Ramovė" veikėjas, paskyręs "Kanares" penkių dolerių auką.

Vietiniam Santaros skyriui vadovauja stud. Danguolė Bartuškaitė.

Vasario 16 v. gimnazijos rėmėjų būr. Nr. 160, 134, 104, metinės apyskaitos apžvalgoje rėmėjų skaičiuje, praeitam Dirvos Nr. nebuvo paminėti šie nariai: 4 metus gimnaziją rėmęs 160 būr. narys A. Liutkus. 2 m. vienkartinėmis aukomis prisidėjęs M. Aukštuolis. 4 m. gimnaziją rėmęs P. Jurgaitis kasmet aukoją gimnazijai po \$20.

Visi kiti rėmėjai aukoją gimnazijai po \$1 mėnesiui.

2 šeimų namas

4 kambariai viršų ir 4 apačioj, 2 gaso pečiai, apsauginės langinės, šiuokščių degintojas. Labai geram stovų.

1011 E. 76 St.

PATI PATIKIMIAUSIA FIRMA PERSIŪSTI
SIUNTINIUS Į SSSR, LIETUVĄ, LATVIJĄ, ESTIJĄ
ir kitus kraštus vis dar laikoma
PARCELS TO RUSSIA, INC.
BROOKLYN, N. Y.

Ši firma įgaliota Intourist Maskvoje, čia vietoje rinkti muitus už siunčiamus daiktus į SSSR.

Kadangi visos agentūros uždarytos, patobulinimui patarnavimo ir pakubinimui siuntinių pristatymo į SSSR, kartu klijentų patogumui, jau iki šiol PARCELS TO RUSSIA, INC.

atidarė skyrius:

11601 Jos. Campau Ave., Detroit 12, Mich., Tel. Townsend 8-0298
651 Albany Ave., Hartford, Conn. CHapel 7-5164
121 So. Vermont St., Los Angeles, Calif., Tel. DUnkirk 5-6550
78 Second Ave., New York City, N. Y., Tel. ORchard 4-1540.

Galima beveik viskas siųsti — nauji ir dėvėti rūbai, maisto produktai, o taip pat visokiausi vaistai, Streptomycin, Penicilin, Rimofon ir kiti. Vaistai siunčiami oro paštu gavėjui pristatomi per 7-10 dienų.

NAUJIENA, dabar galima siųsti "ANTI-POLIO SERUM"

Taip pat siunčiamos rašomos mašinėlės įvairiais alfabetais, akordijonai, siuvamos mašinos.

Pristatymas garantuotas ir gaunate gavėjo parašą.

Naujas adresas:

PARCELS TO RUSSIA, Inc.
1530 Bedford Ave., Brooklyn 16, N. Y.

(Už kampo buvusios vietos). Tel. INGersol 7-6468, 7272

Istaiga pirmajame aukšte. Patikrintas laisvas automobilių pasistatymas. Istaiga atidaryta kasdien, įskaitant sekmadienį nuo 9 iki 6 val. ir šeštadienį 9-4 val.

Firmos veikimas pertvarkytas, kiekvienas siuntinys išsiunčiamas neatidėliojant ir paskyrimo vietą pasiekia per 7 savaites, oro pašto siuntiniai per 7-10 dienų.

Mes duodam ir keičiam Eagle Stamps

the MAY Co's BASEMENT store

Mažiau kaip pusė KAINOS

Vyrų 24.50 Dan River

PALTAI

\$12

Vienos eilės guzikų modeliai

su Raglan pečiais!

Pilnas pamušalas!

Neperšlampami!

Gražūs, lengvi paltai iš garsios Dan River neperšlampamos medžiagos. Pasirinkite iš vienos eilės guzikų modelių su raglan pečiais. Spalvos iš pilkų, mėlynų, ar žalių 36-44 dydžiuose dėl reguliarių, trumpų ar ilgų. Visi yra su pilnu pamušalu, visų sezonų nešiojimui.

Paštu ir telefonu užsakymai priimami... Šaukit CHERRY 1-3000

The May Co.'s Basement Men's Clothing Department

CLEVELANDE IR APYLINKĖSE

Mugė sulaukė tikros spūsties

(skv.) Kovo 3 d. Clevelande Neringos tunto skaučių Kaziuko mugė Lietuvių Klubo salėse viršijo visas jų viltis ir pasirengimus. Jų sulaukta nepaprasto dėmesio ir skaitlingų pietų valgytojų. Sunku buvo visus ir patenkinti. Čia reik padėkoti ir svečiams už susipratimą bei parodytą kantrybę.

Miela buvo stebėti skautukus padavėjas arba savo pačių rankdarbius parduodančius prie mugės stalų. O ir mugėje galėjo būti daugiau darbų. Nepaprastą pasisekimą turėjo lietuviškos lėlės. Šios pramogos kaltininkės yra Clevelando skautininkės, kurios su malonia skaučių mamų bei rėmėjų talka gražiai viską pravedė.

Pakilai praėjo abiejų tuntų iškilminga sueiga. Tuntininkų įsakymais pranešti Clevelando skautiškos veiklos pasireiškimai — įžodis, pakilimai bei apdovanojimai. Skautės įžodį davė: Rūta Gaidžiūnaitė, Laima Karužaitė, Alona Karužaitė, Ilona Pivoriūnaitė, Živilė Ramanauskaitė, Irena Beržinskaitė ir Ramunė Kubiliūnaitė. Jaunesn. skautės įžodį davė kand.: Danutė Grigaliūnaitė, Birutė Jocyte, Ramunė Juškenaitė, Dalia Jurgaitytė, Aurelija Mačytė, Zita Švelnytė, Milda Jokūnaitytė ir Daiva Ramanauskaitė. Vilkiuko įžodį davė kandidatė: Šarūnas Lazdinis, Virgilijus Dučmanas, Edmundas Vaičieliūnas ir Andrius Venclauskas. Jie visi pasipuošė naujais kaklaryšiais, jiems užrišti tradiciniai mazgeliai. Tai buvo prasminga diena naujos jėgos stoti lietuviškos skautybės kelin.

Skautės — Aldona Grebliūnaitė, Meilutė Juškenaitė, Rūta Mockutė, Audronė Geležytė ir Nijolė Garlaitė tapo pakeltos į paskiltininkės laipsnį. Jūrų skautės Dalia Benokraitytė ir Danutė Jurgutavičiūtė pakeltos vaivirinkės laipsnį.

Pilėnų tunte tapo atžymėti — sktn. G. Juškeniui įteiktas Padėkos ordinas, o į vyresn. laipsnius pakelti: vyresn. valtininko — valt. Algis Andrašiūnas, vaivirinko — jūrų skautai Alb. Koršakas ir Šarūnas Peckus ir paskiltininkio — skautas Algis Garlauskas.

Sveikino abu tuntininkai — sktn. A. Petukauskienė ir sktn. V. Kamantas. Pastarasis per įsakymus pabrėžęs DLK Vytauto skautų dr. vės vėzlumą tarpe vietos skautų vienetų Clevelande. Išreiškė ypatingą padėką vytautėnų dr. kvi. v. s. V. Kizlaičiui ir jam įteikė garbės vieneto ženklą, kuri vytautėnai laimėjo antrus metus paeiliui.

Iškilmingoji tuntu sueiga buvo skirta Lietuvos skautų globėjo šv. Kazimiero dienai, pasaulinės skautybės 50-čiui ir jos įkūrėjo Lorde Roberto Baden-Powello šimtajam gimtadieniui atžymėti. LSS Tarybos narys vyr. sktn. Pr. Karalius savo kalboje per trumpą laiką sugebėjo tiksliai išreikšti tokiai šventei svarbias mintis. Sueiga skatinančių žodžių ir malda užbaigė sk. kapelionas kun. Goldikovskis.

Po pertraukos iš scenos prabilo žodžių dvikova Lašininis ir Kanapinis. Ju ginčan buvo įtrauktos emigracinio lietuvių kojo gyvenimo aktualijos. Užbaigė Kanapinis.

gai Kanapiniui teko griebtis šluotos argumento. Ačiū Clevelando Vaidilos teatro aktoriams Z. Pecui ir Ig. Gataučiui už šią smagią staigmeną. Jiedviem tuntin. sktn. A. Petukauskienė įteikė Vilniaus vertas. Vaizdelio tekstą parašė Z. Peckus, dekoracijas piešė dail. sk. vytyt Alg. Muliolis.

Daug gyvumo programos pabaigai suteikė skaučių scenoje pašokti tautiniai šokiai. Čia nepaprastai katučių audros sulaukė dramos Jokūbaičių dukrelės.

Mugė užbaigta pasiūkimu ir žaidimais.

Neringos skautininkų ir skaučių pirmoji Kaziuko mugė sulaukė Clevelande nepaprasto pasisekimo. Lauksime kitų metų Kazimierinių ir linkime skautėms iš anksto pasiruošti priimti savo mugėje skaitlingesnius svečių būrius.

Dr. J. Basanavičiaus mirties minėjimas

Kovo mėn. 24 d. 11 val. 30 min. lietuvių salėje ruošiamas iškilmingas lietuvių tautinės sąmonės žadintojo, Aušros steigėjo, lietuvių tautos patriarcho Dr. Jono Basanavičiaus 30 metų mirties sukakties minėjimas.

Programoje prof. dr. Vincas Maciūno paskaita ir meninė dalis.

Lietuviškoji visuomenė, ypatingai jaunimas, kviečiami skaitlingai dalyvauti. Įėjimas nemokamas.

Rengia Korp. Neo Lithuania Clevelande.

Apygardinių žaidynių išvakarės

Šį savaitgalį Clevelando sporto besidominčioji publika turės progos pamatyti geriausių mūsų krepšinio ir tinklinio komandų žaidimą, kada į Vid. Vak. Sporto Apygardos vyrų ir moterų krepšinio ir tinklinio pirmenybės suplauks arti 100 dalyvių iš Chicago, Urbanos, Detroito, Rochesterio ir Clevelando.

Tokios pirmenybės yra vykdomos jau 5-ti metai iš eilės. Pirmą kartą buvo prarastos 1953 m. Clevelande. Nuo to laiko Clevelande šios rūšies varžybų nebuvo.

Šiais metais apygardinių pirmenybių svarba padidėja, kadangi tik pirmos 3 vietos vyrų krepšinyje ir po 2 pirmos vietos ir moterų tinklinyje laimėję komandos turės teisę dalyvauti 7-siose žaidynėse, balandžio 27-28 d. Toronto.

Pirmenybes globoja ALB Clevelando Apylinkės Valdya, kuri jau ne vieną kartą parodė daug palankumo sportininkams suteikdama medžiagines ir moralines paramas.

Šeštadienį, kovo 9 d. žaidynės vyks Audubon Junior High School salėje, 3055 East Blvd. (tarp Shaker Blvd. ir Kinsman Ave.), nuo 12 val. iki 8 val. vak.

Sekundadienį, kovo 10 d., nuo 12 val. iki 4 val. Finalinės varžybos ir dovanų įteikimas bus prarastos visiems pažįstamoje East High School salėje, 1380 E. 82 St. (tarp Superior Ave. ir Wade Park Ave.).

Lietuviškas Sportas reikalingas paramos. Savo atsilankymu į varžybas ne tik pagelbėsime materialiniai, bet kartu ir patarsime jaunimą parodydami susidomėjimą jų pasiekimais.

Bendruomenės metinis susirinkimas

Lietuvių Bendruomenės Clevelando Apylinkės metinis susirinkimas įvyks sekmadienį, kovo 17 d., lietuvių salėje, 11 val., tuoj po pamaldų. Bendruomenės nariai prašomi tą dieną atidėti kitus reikalus ir dalyvauti susirinkime.

Kadangi tai bus metinis Clevelando Apylinkės susirinkimas, valdyba pasirūpino, kad ji būtų iškilminga. Dienotvarkėje įeina mirusių pagerbimas, dalyvaujant Čiurlionies Ansambliui.

Inž. Kęstutis Kalėda,

pramcnės-prėkybos reikalais iš Kolumbijos atvyko į JAV. Clevelande prabus apie dvi savaites.

Zigmas Jankus

lietuvių skautų Jamboree Fondui parukojo 10 dolerių.

Jonas ir Ona Miheličiai

visiems Dirvos skaitytojams siūnčia geriausius sveikinimus iš New Orleans, La. Jie ten atšventė Užgavėnias ir toliau išvažiuo į Floridą.

Jadvyga ir Edmundas Čapkevičiai

susilaukė ketvirtojo sūnaus Marius.

Grįžo J. Urbšaitis

Šį antradienį grįžo iš Floridos į Clevelandą senosios kartos veiklus visuomenininkas Juozas Urbšaitis. Jis septynias savaites išgyveno pas savo brolių Andrių, Miami Beach, Floridoje.

J. Švarco

auto mašinų dirbtuvėse galite nusipirkti amžinuosius akumulatorius. Kreipkitės į dirbtuvę — 1254 Addison Rd., He 1-6352 arba į namus telefonu LI 1-4611.

Skelbiant BALF aukotojus

turėjo būti paskelbta: M. J. Mikonai aukoto \$20.00; D. J. Sirvaičiai, V. Galinis ir Čečys po \$2.00.

Lietuvių įmonė dažo ir dekoruoja naujų ir senų namų butus ir įvairias sales. Taip pat ištaiso ir atnauja sienų bei lubų tinką. Žiemos metu duodame pagalbą.

677 E. 128 St.
Telef.: MU 1-8368

J. S. AUTO SERVICE

Sav. J. Švarcas
1254 Addison Road
Tel. HE 1-6352
Atdara nuo ryto 8 iki 7 v. v.

AUTOMAŠINŲ TAISYMAS

Mašinų viršaus taisymas ir dažymas; motorų, stabdžių patikrinimas ir taisymas, greičio dėžės ir kt. mašinos dalių įdėjimas.

24 hours towing.

Dienos telef.: HE 1-6352.
Nakties telef.: LI 1-4611.

Nesvarbu, ar jūs esate pėsčias, ar keleivis savo ar keno kito mašinoje. Jums svarbu žinoti apie naują Travel Accident Policy. Iki \$5,000 apdrauda tik už \$5.00 per metus.

Gyvybės, nelaimių, ugnies, automašinų apdrauda
Skambikite: SK 1-2183

PAULINA MOZURAITIS,
agentas

Mokyklos Užgavėnių programa

Pereitą šeštadienį Lituanistinės Mokyklos mokiniai turėjo smagią staigmeną: Šeštadienio Mokykla pamokas užbaigė 11 val. ir visi nusileido į salę, kur jau buvo paruoštos vaišės. Čia smagiai pasižiūrėta, pasilinksmita ir pasivažiota. Žaidimus ir vaišes gražiai organizavo ir pravedė mokyklos mokytojos: Tamulionienė, Stasiene ir Astrauskienė.

Visi mokiniai buvo pavaišinti gerimais, namuose keptomis pončkomis ir kitais skanėstais, kuriuos pagamino ir šiam rengimui paaugojo p. Liaukonienė, Stasiene, ir Obelenienė. Orkestro pareigas atliko Koklių telefonas. Mokiniai, ypač mažieji šiuo užgavėnių rengimu labai patenkinti. Pramoga buvo su rengta šv. Jurgio Mokyklos ir šeštadienines Mokyklos mokiniams. Parengime dalyvavo virš 100 mokinių.

Mokesčių mokėtojams

Clevelando lietuvių patogumų Jonas Kazlauskas ir Andrius Mackevičius pradeda pildyti pajamų mokesčius (income tax) sekmadienį nuo 11:30 iki 2 val. "Dirvos" patalpose kiekvieną.

Prašo atsikeisti

Per Kaziuko mugę buvo pažeistas lietpaltis. Prašome atsikeisti pas P. Petrą — 422 E 123 St., telef. GL 1-2359.

JUMS GERI NAMAI

Eddy Rd. — St. Clair rajone, labai gražūs vienos šeimos 3 ir 4 miegamųjų namai.

4 šeimų mūrinis namas, geram stovyje, geros pajamos.

RAY NAUSNERIS.

Namų prekyba; namų, baldų ir automašinų apdrauda.

11809 St. Clair

UL 1-3919 LI 1-9216

GERI PARDAYIMAI

Groewood Ave. trijų šeimų namas iš 5, 4 ir 4 kamb., gaso pečiai, geram stovyje, prašo \$21,000.

East Cleveland iš 8 kamb. colonial su 4 mieg., naujas gaso pečius, garažas, prašo \$13,500.

East 185 — 200 St. iš 7 kam., mūrinis bungalow, 2 mieg. apačioje ir 2 viršuje, 2 garažai, didelis sklypas, per 10 vaismedžių, prašo \$18,500.

Edgecliffe — E. 237 St. į šiaurę nuo L. Shore Blvd. 2 sklypai po 45x170, prašo už abu \$7,500.

Mes turime parduoti ir daug kitų namų bei sklypų.

Saukite Paul Mikšys namų telef. LI 1-8758 arba office Kovac Realty 969 E. 185 St. KE 1-5230

GERI NAMAI

Eddy — St. Clair rajone didelis 4 miegamųjų namas. Labai geram stovyje.

East Clevelande geras 7 k. vienos šeimos. Įrengiamas trečias aukštas. Netoli visų patogumų. V. Bakūnas, LI 1-4530 vakarais P. Gibbons Broker, UL 1-2327

GERAS 2 ŠEIMŲ NAMAS

East 84 St. rajone, į šiaurę nuo Superior. Po 6 kambarius. Dvigubas garažas, gaso šildymas ir porčiai. Geram stovyje. Šaukite po 6 val. vakaro RA 1-0913.

Mes kepame visokių pyragus, lietuvišką duoną, tortus ir kitus skanumynus. Prašant išvežiojame į namus.

ST. CLAIR BAKERY

Sav. O'Bell-Obelenis

6212 Superior Avenue

Tel. EN 1-6525

Antroji mūsų krautuvė yra

1404 E. 66 Street

Tel. EN 1-4551

Čia Jūs gausite įvairiausių vyną, alų ir geriausius mėsos produktus.

Kreipkitės į mus ir būsit patenkinti

DIEVO KARALYSTĖS ŽINIOS

Pradėtyje Dievas pirmiausia turėjo daryti su Izraelitais, pasakui jį kreipėsi prie pagonus ir pranašystėse yra parašyta, kad jis ir ateityje vartos tokią pat metodą. (Zakarijas 8:20-23). Kuomet žydai pripažins senovės vertuosius už Jehovos atstovus ir sutiks su jų patvarkymais, tuomet Dievo malonė, ligos ir mirtis pradės iš palengvo mažėti ir ant galo visai sustos. Žydai eis aukštyn šventenybės vieškeliu ir sustiprės kaip kūnu taip ir protu. Pagoniai greit pastebės, kad žydai turi tokias palaimas, ir jie pradės pageidauti dėl savęs tokių palaimų. Tokiu būdu Jehova privers juos ieškoti jį. Gali būti, kad šitos palaimos yra prilygintos prie "lietas" Zakarijo 14:17. Kaip lietus atgaivina suvytusią žolę, taip palaimų lietus atgaivins suvytusią žmonijos viltį. — Psalmas 72:6-9; Apašt. Darbai 3:19.

Niekur Šventas Raštas nesaiko, kad tuojau po Dievo karalijos įkūrimo Jeruzalyje, mirtis bus sustabdyta visoje žemėje. Tam priešingai Izaijas 2:2-4, Mikas 4:1, 2, ir Zakarijas 14:16-19 sako, kad norėdami gauti palaimų, žmonės turės eiti į Jeruzalę, jei ne kiekvienas asmeniškai, tai nors per tam tikrus atstovus. Be abejonės, kad sakiny "Prasys ir gausi", bus ateinančios gadynės įstatymu. Atsegimo palaimos bus prieinamos visiems viesiems, bet ne vienas nebus priverstas.

Skelbia:

WILLIAM SHIMKUS

1110 E. 76th Street

Cleveland 3, Ohio

CADMIJAS

AKUMULATORIUS —

BATTERY

AUTOMOBILIUI

Europoje naudojamas nuo išradimo dienos — 1909 m. dar beveik. Amerikoje vadinamas amžinu.

Negenda nuo šalčio, karščio, elektros smūgių. Daug kitų gerų savybių. Garantijos laikas neapribotas.

Supažindinimui parduodamas piginta kaina. Skambinkite B. Snarskiui — KE 1-0210 arba reikalaukite garažuose.

BALTIC SUPPLY CO.,
71 E. 207 St., Euclid 23, O.

GALI JUMS PADETI
PERKANT AUTOMOBILĮ IR
TUO SUTAUPYTI!

Prieš perkant naują ar geresnį naudotą automobilį, šaukite mane.

Jūs gausite žemiausias finansavimo sąlygas: maždaug \$4.5 už \$100 perkant naują mašiną ar 6% perkant naudotą mašiną įskaitant ir gyvybės draudimą.

Šaukite:
Paulina Mozuraitis, agentas

Telefonas SK 1-2183

Patart. kambario
prenumeruoti
DIRVAI

JUOZO KAMAČIO

naujų batų parduotuvė

batų taisymas ir odos

pardavimas

1389 East 65 St.

Norintieji kreiptis telefonu

šaukit GA 1-7658 tarp 7-9 val.

vakaro. Sekmadieniais visą dieną.

J. CIJUNSKAS

LAIKRODININKAS

Taiso ir parduoda laikrodžius

apyrantes ir kitas brangenybes

Sąžiningas ir garantuotas darbas

prieinamomis kainomis.

753 E. 118 St.

Cleveland 8, Ohio

Telef.: LI 1-5466

PRADĖKIT MAŽA SUMA!

BET PRADĖKIT DABAR!

Santaupos apdraustos iki \$10.000

3% palūkanų.

PASKOLOS JUSŲ PERKAMIEMS AR STATOMIEMS

NAMAMS

THE SUPERIOR SAVINGS AND LOAN ASS'N

Du skyriai

6712 Superior Ave.

HE 1-2498

13515 Euclid Ave.

MU 1-8100

GERESNI NAMU STATYTOJA. VISUOMET ISTATO

MONCRIEF Sildymą ir oro vėsintimą

THE HENRY CORNACE CO. MEDINA, O.

I. J. SAMAS JEWELER

Sveicariški ir geriausi Amerikos laikrodžiai
Laikrodžių taisymas. Brangenybės. Įvairus dovanų
pasirinkimas.

7007 Superior Ave.

Greta Ezella Theatre

Telef.: EX 1-3969. Bute: WA 1-2354

LEIMON'S CAFE

VISŲ LIETUVIŲ SUSITIKIMO VIETA

Alus. Vynas. Degtinė. Konjakai. Kiti gėrimai.

Įvairūs valgiai, o penktadieniais skani žuvis — nuo 10 val.

ryto iki 8 val. vakaro.

731 E. 185 St.

KE 1-9737

PAGALVOKIME PRIEŠ EIDAMI AR KĄ NORS DARYDAMI

Visiems Clevelando lietuviams reikėtų pagalvoti prieš einant kur nors praleisti linksmai laiką ar rengiant subūvimus, vakarus, vestuves — kur yra patogiausia vieta ir kur būtų pareiga visai tai atlikti. Atsakymas pats atsiranda, jei galvojame, kad savi turime remti savus. Tai būtų patogiausia vieta — Lietuvių klube ir salėje.

Lietuvių klubas ir salė po remonto — atnaujinimo dabar atrodo gražiai, jaukiai ir kiekvienam malonu pabūvoti, sutikti savus draugus, pažįstamus, praleisti lietuviškoje nuotaikoje savuose namuose.

LIETUVIŲ KLUBAS

6835 SUPERIOR AVE.

EX 1-1143

Pilnai padengta apdrauda

HI 2-7626

WM. DEBBS PAINTING CO.

WM. DEBESIS

Namų Pagražinimas iš Vidaus ir iš Lauko
1132 Summit Dr. Cleveland 24, Ohio

P. J. KERSIS

609 Society for Savings Bldg.—Cleveland, Ohio

OFISO TELEF.: MAin 1-1773. REZIDENCija: PENINSULA 2521

Norėdami pigiai pirkti namus mieste arba priemiesčiuose, kreipkitės į mane, gausia pigia kaina. Taipgi gausit patarnavimą įvairiuose apdraudos-insurance reikaluose.

Sutaisau paskolas pirmo morgičio. Patarnavimas ir išpildymas garantuojama. Kreipkitės į mane telefonu arba asmeniškai.

JAKUBS & SON

FUNERAL HOMES

DIRVA

THE FIELD

Redakcijos ir administracijos adresas — DIRVA, 1272 East 71 St., Cleveland 3, Ohio. — Telefonas: Henderso 1-6344, Redaktorius Balys GAIDŽIŪNAS (buto telefonas: GL 1-3976).

Kelias tolimes, bet mielas...

II

PRIBRENDUSIŲ REFORMŲ REIKALAS

Kuo galima padėti tautai už geležinės uždangos? Daug kuo ir įvairiausiomis priemonėmis, prisilaikant didžiausio atsargumo.

Pirmiausia, išlaikyti užsienio opinijoje gyvą šios tautos laisvės bylą. Kad tai geriau vyktų, reprezentuoti tos tautos kultūrinės ir kūrybinės pastangas, jos dvasinį pajėgumą, originalumą, jos nupešintą teisę gyventi nepriklausomai. Tai yra didelis ir sunkus uždavinys, bet veiksmingiausias. Mums dažnai sakoma: reikia eiti į svetimuosius veikti jų tarpe, kalbėti ir rašyti jų kalba. Tai be abejo teisinga, ir mūsų tautos laisvės bylai reikia visokių pastangų. Tačiau niekada neužmirškime, kad pagrindas ir užsienyje ir namie lieka pati lietuvių tauta, jos bendruomenė. Jei neliks tautos, jei nebūliks savųjų ir savosios tautos, jos kalbos, dvasios ir jos pajėgumo, tai jokia svetimųjų simpatija mums nebepadės. Lietuviško veikimo bazė privalo likti pačių lietuvių apimties skritulyje. Ji yra pirmoji visų kitokių veikimų versmė!

Lietuvos okupacijai tęsiantis jau daugiau nei pusantro dešimtmečio ir ryškėjant pasyviai Vakarų laikyčiai pavergtųjų tautų atžvilgiu, ams mano minėtas Lietuvos partizanų pasipilavimas užsienio lietuviams iš naujo įgyja prasmę, kaip buvęs ir šiandien liekas teisingas. Tos nuolatinės dviejų ar trijų partijų lyderių pastangos "valdyti" lietuvių ir iš užsienio neva "vadovauti Lietuvos išlaisvinimui" yra galutinai vaikiškos, kaip lygiai ir pastangos subordinuoti sau Lietuvos santvarką ir keitinėti jos konstitucijas, susikirstyti lietuvių visuomenines grupes į "geras" ir "blogas", monopolizuoti lietuvių tautos valios atstovavimą ar išdavinėti patriotizmo patentus. Seniai yra pribrendęs ir perbrendęs laikas ieškoti ir surasti užsienyje tokią bazę lietuvių politiniam veikimui, kurie pajėgti sutelkti visas pozityvias jėgas ir atsiremtų ne tiek partijų programomis (apie kurias mažai net kalbama), bet visais lietuvių dvasios ir kultūros veiksniais.

KAIP SUSITELKĖ LNT

Iš Bendrojo Demokratinio Pasipriešinimo Sąjūdžio Užsienio Delegatūros vėliau išsirutuliojusi savarankiška Lietuvių Rezistencinė Santarvė buvo pirmoji, kuri nežiūrint tada plačios ir atkaklios opozicijos iš mūsų tradicinių grupių pusės, skelbė šiuos Tėvynės primato (pirmumo) šūkius, siūlydama susitarti dėl tikrai vieningo ir demokratiško Lietuvos pagalbos centro užsienyje, kuris darniai veiktų su Lietuvos Diplomatinė Tarnyba, nuolat atsivėlędamas į lietuvių tautos ir tarptautinę tikrovę ir kurio vidaus esmę sudarytų ne tiek pasaulėžiūrinis ar partinis atstovavimas, kiek tolerantiškas sutelkimas mūsų išeivijoje svarbiųjų dvasinių ir kultūrinių veiksmų.

Šiame kelyje nebuvo vieni. Mūsų politinės ir dvasinės rezistencijos dėsniais bei veiklos metoduams pilną pritarimą pareiškė ligol atskirai stovėjęs Lietuvos Atgimimo Sąjūdis, Lietuvos Laisvės Kovotojų Sąjunga at-

BRONYS RAILA

stovai ir Lietuvių Tautinis Sąjūdis, per eilę metų vienu ar kitu būdu išbandę šių dėsnių laikytis ir juos įgyvendinti vadinamajame Lietuvos Išlaisvinimo Komite, tete, įsitikino, kad tai nebuvo ten įmanoma, pasitraukė iš šio beprasmiško partinio lenkyniavimo ir nuolatinių intrigų sambūrio. Ilgai netrukus, prieš porą metų šių keturių rezistencinių, politinių ir visuomeninių organizacijų įgailotiniai New Yorke pasirašė susitarimą ir deklaraciją, kuria buvo įsteigta Lietuvos Nepriklausomybės Tarka ir jos veikimui remti — Lietuvos Nepriklausomybės Fondas.

Jų veikimo dėsniai, dvasia ir siekimai buvo ne kartą skelbti mūsų spaudoje, nors reikia pripažinti, kad dar lieka ateityje didelis išaiškinimo ir tų dėsnių įsitpinimo uždavinys.

TYLUS DARBAS, AR "LAIMĖJIMAI"?

Lietuvos Nepriklausomybės Tarkos veikimo pajėgumas ir ją remiančio Liet. Nepriklausomybės Fondo turtingumas priklausė nuo lietuviškosios visuomenės susidomėjimo ir supratimo laipsnio.

Mes neturime pagrindo nusiminti, jei šiandien dar negalime pasigirti jokiais triuškinančiais laimėjimais. Mes, pvz., neišgavome lietuviškų pasų "pripažinimo", neįsteigėme jokių naujų lietuviškų "ambasadų", nepasiekėme, kad mus Vakarų Vokietija, Kuba, Ispanija ar koks kitas kraštas "pripažintų" egziline vyriausybę, o mūsų atstovus jos konsalais, kaip kad buvo laiku nuo laiko be jėkio pagrindo pasigarsinama iš kitos pusės. Mes dar neturime laimėjimų, kaip jų niekas iš tikrųjų dar neturi.

Tik mes nesiruošiamo lietuvišką visuomenę prigauginėti fantazijomis ir tuščiais burbulais,

nes pasitikime lietuvių protingu, realumu ir tikruoju patriotizmu. Kaip gal skaitėte laikraščiuose, Liet. Neprikl. Fondo surinktas kuklias lėšas mes pirmiausia panaudojome LNT darbo ir organizacijos įtvirtinimui, okupuotos Lietuvos būklės studijoms ir informacijai apie tai, lietuviško balso atstovavimui laikuriose tarptautinėse organizacijose ir lietuvių kultūrinės propagandos akcijai kitų tautų visuomenėse. Labai didelis ir platus darbas, ypač šios pastarosios paskirties srityje, tebestovi prieš akis.

VIENAS DARBO PAVYZDYS

Vieną konkretų pavyzdį tačiau norėčiau trumpai suminėti.

1956 m. kovo 17-18 dienomis Vakarų Vokietijoje, Štutgarte, buvo suorganizuotos vad. baltų kultūros dienos, kurių metu buvo paskaitų, meno, dainos ir muzikos manifestacijų per vokiečių radiją ir t.t. Iniciatyvą ėmėsi Lietuvių-Vokiečių sekcijos pirmininkas adv. J. Bataitis, paskutinis LLKS atstovas Vlike, dabartinis Vokietijos Liet. Bendruomenės valdybos pirmininkas, artimas LNT bendradarbis, taipgi LNT ir Santarvės bendradarbis muzikas Valteris Banaitis, LRS Europos Komiteto pirmininkas inž. K. Drunga, Dr. P. Rėklaitis ir keli kiti. Šiai labai plačiai ir gražiai lietuvių kultūros propagandos akcijai jie, nors ir prašę, nesusilaikė jokios paramos iš jokio kito garsaus fondo, o dar buvo pašnibždomis apskelbti "skaldytojais". Paramą suteikė tik Liet. Nepriklausomybės Fondas ir dar vienas dosnus lietuviškų darbų rėmėjas iš Amerikos.

Vokiečių visuomenėje tinkamas ir platus lietuvių kultūrinės vertės manifestavimas šiandien ir ateityje yra, savaime aišku, labai svarbus reikalas. Tose Štutgarto dienos buvo parengta tokia turininga ir gera lietuviškos kultūros pavyzdžių programa,

VACLAVUI DIRMEIKIUI

išsiskirus iš gyvųjų, reiškia širdingą užuojautą jo broliui

DR. BRONIUI DIRMEIKIUI

ir visai šeimai

Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos
Centro Valdyba

Mielam

DR. BR. DIRMEIKIUI,

šeimai ir giminėms, jo broliui mirus, užuojautą reiškia

Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos
Chicagos Skyrius

kad jos pakartojimas, atitinkamai pritaikius, būtų galimas ir reikalingas daugelyje kitų miestų ir daugelyje kitų kraštų.

Amerikoje, tik gal kiek mažesnės apimties kultūrinę programą, kaip žinoma, pernai Washingtono rinktinėje amerikiečių publikai buvo pateiktas Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos sąskrydis. Kaip šis grynas kultūrinis žygnas buvo žvairiai ir žvairai pasitiktas ir įvertintas mūsų tūlių partininkų, daugelis dar atsimenama.

Šie du faktai parodo, kokiais keliais gali būti vedamas lietuviško reikalo gyvinimas ir mūsų tautinės kultūros propaganda, ir kas iš mūsų ją daugiausia yra suinteresuotas. Taipgi abu faktai parodo, ko galima tikėtis iš tų, kurie dar nieko nenorėjo, kas pasenę, užmiršti ir nieko naujo išmoko.

Meninės, muzikinės, literatūrinės kūrybos manifestacijos, vienos iš svarbiausių ir giliausių siekiančių, yra be abejo tik vienos iš priemonių Lietuvos laisvės reikalui gyvinti. Kitos, — politinės, visuomeninės, ekonominės ar šalpos priemonės — taip pat nuolat reikalingos ir įderintinos į visumą. Tie keliai ir ta keliai susibėra, turėtų susibėgti į vieną punktą — Lietuvos laisvę. Tą laisvę ir nepriklausomybę, kurios šviesiausių simboliu ir kulminaciniu tašku yra Vasario šešioliktoji, mūsų visų lietuvių didžioji šventė.

ISTORIJS KEITEJAI

Tėvynėje lietuvis, okupanto slegiamas, Vasario šešioliktosios dvasią išgyventi tegali tik tyliu susikaupimu. Ši šventė yra brangiausia šio šimtmečio lietuvių istorijos išraiška, tos istorijos,

kurią okupantas yra užsimojęs ištrinti iš mūsų Tautos atminties, o kai to negalima, tai bent ją suteršti. Nepamirškime, kad jau daugiau kaip dešimtmetis Lietuvos mokyklose nemokoma tikroji Lietuvos istorija, gi okupanto pakalikai vis teberuošia naują jiems tinkamą "istoriją", kurioje, kaip iš atskirų atsiskleidimų yra paaiškėję, Lietuva ir Rusija, esą, nuo pačių seniausių laikų gyvenusios pavyzdingoje draugystėje, didžiųjų Lietuvos kunigaikščių veik nebūta, kaip nebūta ir rusų priespaudos, gi Lietuvos okupacija aname šimtmečiuje ir net spaudos uždraudimas buvęs daugiau tik progreso reiškinys!...

Taip gali būti "pakeičiama" Lietuvos istorija, o kad ji gali būti keičiama, iškraipoma, sa-vaip pritaikoma ar išjuodinta, tai rodo ir mūsų, Amerikos lietuvių, spauda ir gausūs prasidėję atsiminimų rašymai.

SUPRATIMO BEIESKANT

Dėl to daug netenka nugąstauti, nors reikia gailėtis. Poznanės streike ir Vengrijos sukilime veikliausiai dalyvavo tas jaunimas, kuris užaugo jau sovietinėje sistemoje. Tautos laisvę, mat, visada yra toks gyvybiškas ir stiprus dalykas, kad jos neužmigo jokie klastojimai ir okupantų dešimtmečiai.

Įvairiais keliais, su įvairiomis pažiuromis žmonės eina į laisvę. Aš neliūdėčiau, kad ir lietuvių visuomenė išeivijoje tais klausimais yra susiskaldžiusi ar laikosi skirtingų pažiūrų. Bet aš visada piktinuosi taja demagogija, kuri skelbia, kad ieškoma visų lietuvių vienybės, o iš tikrųjų ji neieškoma ir nevykdoma, bet nuolat mažinama. Linkėčiau, kad LNT nepasiduotų tai demagogijai ir niekad neišsigastų jokio krokodilo verkšlenimų.

Vienybė!... Kas yra tikroji veiksmų vienybė? Vienybė yra dėsnių ir dvasia, dėl kurių laisvai ir huosirdžiai susitariama. Patys įsitikinkime ir kitus įtikinkime dėsnių teisingumu ir dvasios tyrumu, ir lietuvių didžiama įlgainiui tai supras, gi supratusi tai palaikys ir pati tuo gyvens.

AR PAKARTOSIM BASANIAUS RYZTĄ?

Tai sunkus kelias ir gal tolimes, bet, anot poeto dainos, mielas.

Jis mus lydės, pajūriais ir pamariais, į žydinčios Tėvynės lankas, miestus ir kaimus. Nuo kiekvieno iš mūsų priklauso duoti teisingą ir vertingą įnašą Lietuvos laisvei.

Dr. Basanavičius, kuris mirė šiandien lygiai prieš 30 metų, tuo tikėjo ir didelę tautos sūtemoje prabilo mūsų tėvams Aušros pranašavimu. Pranašystė buvo teisinga, tauta jos siekima parėmė. Kodėl mums to nepakartoti? Neabejoju, kad kartosime ir laimėsime ir — senuoju, gražiuoju lietuvišku papročiu teiksime t a l k a Lietuvos nepriklausomybei atgauti.

Stasys Santvaras

BERNARDAI,

Metai, kaip sudegę anglys, tvyro praeity, Metai — mūsų kelio kilometriniai stulpai. Aidi Tavo žingsniai laiko erdvėje palikti, Skamba giesmės, kaip vėlykiniai varpai.

Penkiasdešimt, tai naktin nubėgus toluma, Tai tik aidas niekad nebegrižtančių dienų, — Tai poeto, tartuna bitės, rankiota dūma Skausmo, nerimo, svajonių ir sapnų.

Ak, tie metai, tai tamsoj sublizgę žiburiai — Didžios laiko marios — Vakar. Nūdien ir Rytoj. Žodžių tonai virpa, lyg padangių vyturiai, Aidi sielų neramumo prislėgtų. —

Meilės godą Tu pravirkusioj širdin neši, Laisvę, taiką, viltį, žmogui pavergtam skelbi — Ir diena prašvinta į dienas nepanaši, Širdys plazda vasaros karštam glėby.

Vėtrose sudaš tie metai skausmo ir skriaudų, Dievo dukra saulė patekės ant vandenų! — Aš girdžiu Tave anapus sutemų juodų, Aš girdžiu anapus tūkstančių dienų...

Bostonas, 1957 m. vasario 2 d.

Bernardas Brazdžionis

Dėkoju, Stasy, Tau už guodžiantį žodį, Jis Tavo bičiulišką širdį parodė. Bet aš, čia sustojęs po palmių pavėsiu, Tuojau atsakyti į jį negalėsiu.

Nesideda žodžiai, nesirenka rimai Ir šitos eilutės, kaip gruo do arimai. Nenoriu tokios suktakties savo švėsti — Einu nuo senatvės duris užsiklėsti,

Net žodžio tokio mintyse neminėti — Budėt lig aušros, į žvaigždynus žiūrėti Ir himnų giedoti gyvenimo didžio, Kaip amžius Egipto senų piramidžių,

Kaip grožis Veneros, kaip meilė Asyžiaus, Kaip žemės prasmė ant Išganymo Kryžiaus, Kaip blėstantis mūsų tremties epizodas, Kaip žemiška laimė vidudienio soduos!

1957 m. vasaris, Los Angeles.

Redakcijos prierašas: Čia spausdinami St. Santvaro ir Bern. Brazdžionio eilėraščiai skaitytojų atskleidžia poeto Bernardo Brazdžionio 50 metų sukaktį, kurios jis sulaukė š. m. vasario 2 d. Dirvai malonu tokiu būdu įsijungti į tos suktakties minėjimą ir šia proga suktaktininką nuosirdžiai pasveikinti.

Bern. Brazdžionis yra vienas skambiausių vardu lietuvių naujosios grožinės literatūros istorijoje. Iki šiol yra išleista dvylika jo poezijos rinkinių. Iš gyvųjų mūsų rašytojų Bern. Brazdžionis bene vienintelis yra pagerbtas visa eile grožinės literatūros premijų. Jis yra valstybinės premijos, knygų leidyklos Sakalo, Svetimo valdybos ir Rašytojų D-jos laureatas (premią gavo už poezijos knygas ženklai ir stebuklai, Kunigaikščių miestas, Svetimi kalnai ir Didžioji kryžkelė).

Jaunimo ir mažųjų skaitytojų tarpe Bern. Brazdžionis yra žinomas kaip Vytė Nemunėlis. Jaunimui yra išleista aštuoniolika jo eilėraščių rinkinių, iš kurių Kiškio kopūstai pagerbti Lietuvos Raudonojo Kryžiaus premija. Taigi Bern. Brazdžionis yra ne tik didelio talento, bet reto darbštumo ir kūrybingumo poetas. Visa laiką jis puoselėjo tris motyvus — visuomeninį (lietuvišką ir bendrai žmogiską, asmeninį ir gamtos. Visur jis yra elegiškas ir giedras. Patriotikoje Brazdžionis stovi greta didžiųjų lietuvių poetų. Asmeniškuose ir gamtos eilėraščiuose jis pasiekia universaliosios poezijos subtilumą ir gėlmę. Jo jaunimo literatūros kūriniai dažnai pakyla aukščiau specialiosios literatūros lygio. Šiuo metu Bern. Brazdžionis gyvena Kalifornijoje, Los Angeles, ir yra žurnalo Lietuvių Dienos redaktorius.

UŽSAKYKITE DABAR!

METROPOLITAN OPERA

APRIL 22 THRU 28 IN PUBLIC AUDITORIUM

April 22, Eve: LUCIA DI LAMMERMOOR: Pons, Pearce, Bastianini, Tozzi, Ballet.
April 23, Eve: LA TRAVIATA: Tehaldi, Poggi, Warren, Vanni, Harvuot, Ballet.
April 24, Eve: IL TROVATORE: Milanov, Rankin, Bjoerling, Merrill, Tozzi.
April 25, Eve: CARMEN: Stevens, Amara, Tucker, Guarrera, Krall, Roggero, Ballet.
April 26, Eve: LA PERICHOLE: Munsel, Ritchard, Uppman, De Polis, Franke, Herbert, Ballet.
April 27, Mat: TOSCA: Tehaldi, Poggi, Warren, Franke, Harvuot, Davidson.
April 27, Eve: MARRIAGE OF FIGARO: Amara, Hurley, Miller, London, Siepi, Warfield, De Paolis, Pechner, Ballet.
April 28, Mat: MADAME BUTTERFLY: Albanese, Elias, Barioni, Harvuot, De Paolis.
PRICES: \$10.00, \$7.00, \$6.00, \$5.00, \$4.00, \$3.00, \$2.00, \$1.00. (Tax Exempt)
Vietos kankurim kainom negaunamos visom operom. Prašau užrašyti antrus ir trečius pasirinkimus. Rašykite čekius Northern Ohio Opera Association, Inc.
BOX OFFICE: UNION BANK OF COMMERCE—Atidara 9:30 A.M.—5:30 P.M.
Main Banking Lobby—E. 9 ir Euclid, Cleveland 14, Main 1-8300—Libretto (Prašau įdėkite grąžinimo voką su ženklų) Naudojamas tikrai Knabe pianinas

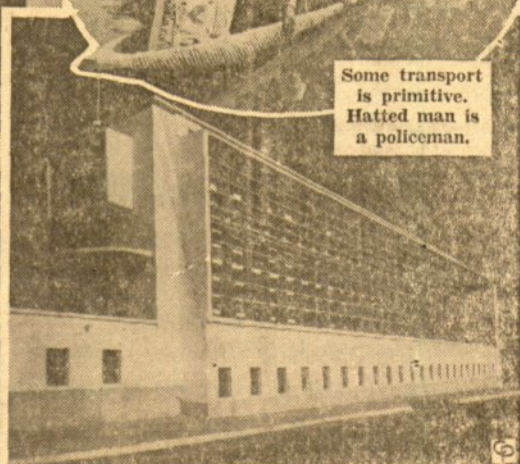
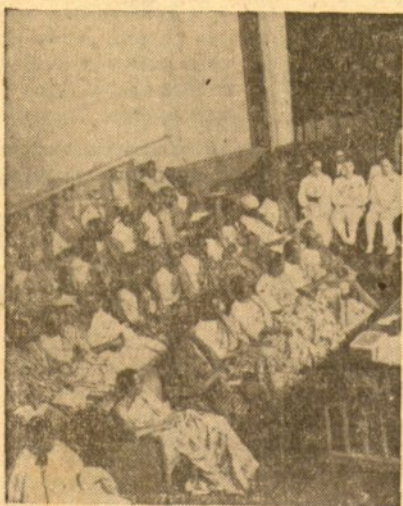
Fashion show and freedom fiesta, Accra.

Women mark literacy attainment in Mampong.

Some transport is primitive. Hatted man is a policeman.

Nuotraukos iš Aukso Pakrantės Afrikoje, kur dabar lankosi JAV viceprezidentas Nixonas. Ten geriausiai pastebima primityvus